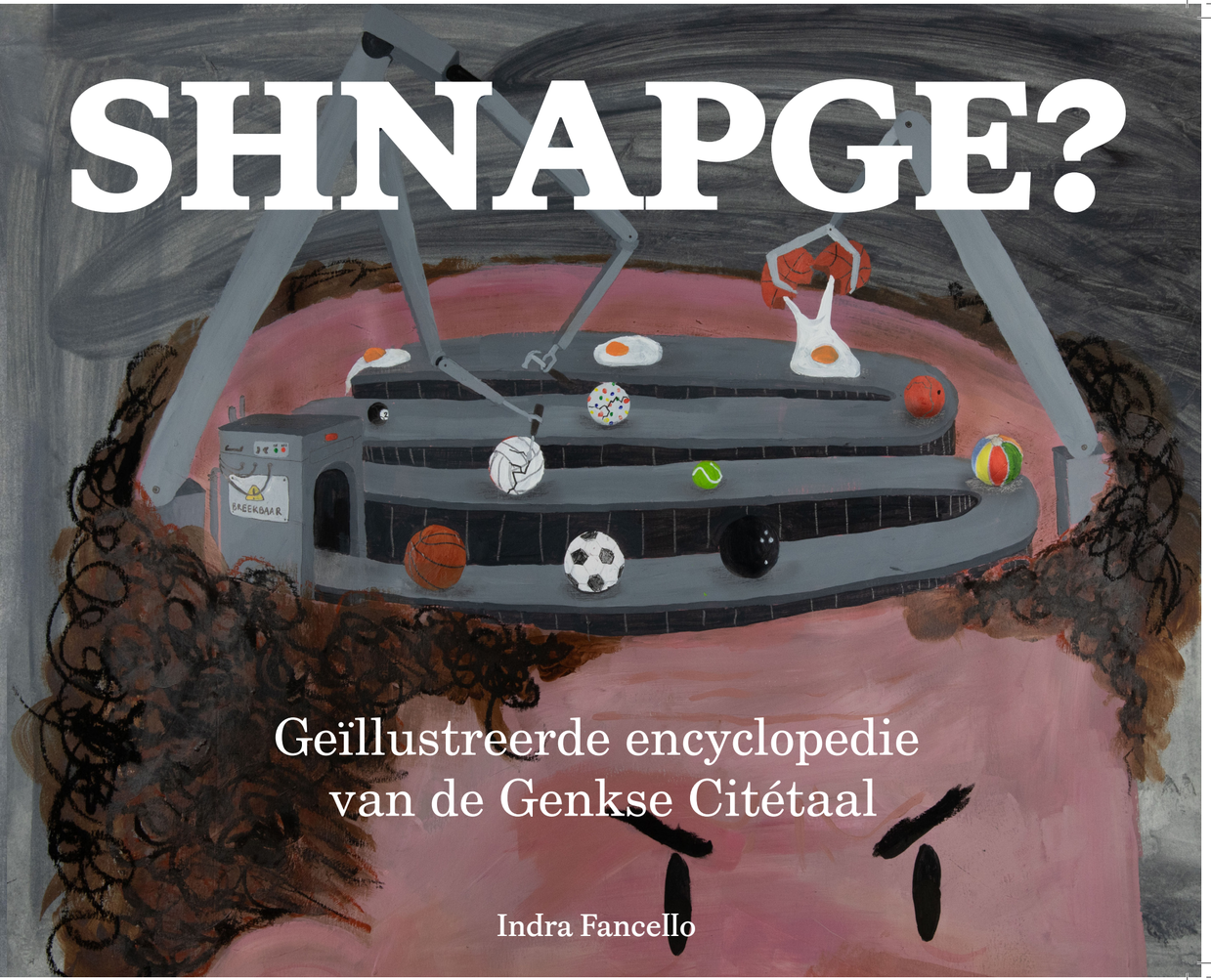
SHNAPGE?

Geïllustreerde encyclopedie
van de Genkse Citétaal

Indra Fancello

SHNAPGE?
Geïllustreerde encyclopedie
van de Genkse Citétaal

Indra Fancello
MA Illustratie, beeldende kunsten
Academiejaar 2023-2024
LUCA School Of Arts Gent

Scriptie promotor Arne De Winde
Praktijk promotor Steve Michiels

Grafisch ontwerp Beppe Geerts

SHNAPGE?

Geïllustreerde encyclopedie
Van de Genkse Citétaal

Indra Fancello

Inleiding 5

Woordenlijst 6

Geschiedenis 74
Sj-klank 76

Straattaal in Duitsland, Nederland en de Verenigde Staten 78
Kiezdeutsch 78
Kanak Sprak 78
Etno-, socio- of dialect? 78
Amsterdamse straattaal 79
Maatschappelijke perceptie en stigmatisering 79
Amerikaanse slang 80

Inspiratie 81

Besluit 83

Archief 84

Socialmediaplatformen 85
Facebookpagina's 85
Deze Uitspraken Zijn Tipisch Genks 85
Genkse Shtijl 86

Instagrampagina's 88
Poezië 88
@g.Enck 88
@genksememes 90
Memes 91
@memesgenk 91
@ziolilloeziopasquale 92

Muziek 95
Don Luca 95
Chaz 101
Don & Capo 101
Tiewai 102

Nawoord 105

Bibliografie 107
Archief bibliografie 108

Inleiding

Vroeger werd het ***cités*** gezien als de taal van allochtonen en werd het gelinkt aan gebrekkig Nederlands. Scholen maakten zich zorgen dat het het Algemeen Nederlands zou beïnvloeden. Het taaltje is echter ondertussen zo geëvolueerd dat het erkend wordt als een jongerentaal. Vooral door de Vlaamse tv-serie ***Safety First*** in 2013 maakte België er voor het eerst kennis mee. In deze serie spreekt het personage Smos een light versie van het echte cités. Niet alle typische termen en gezegden werden gebruikt, zodat de variant nog steeds toegankelijk was voor niet-Limburgers (De Kock, 2016). Door de stijgende populariteit ervan wordt echter het Genker dialect minder en minder gesproken. Volgens ***Jan Goossens***, die onderzoek doet naar dialecten in Belgisch en Nederlands Limburg, wordt het Genker dialect meer dan andere Limburgse dialecten bedreigd, doordat het plaats heeft moeten maken voor de citétaal (Thuwis, 2009). In dit boek wil ik het cités in de spotlight zetten en alle kwaliteiten ervan laten zien. Het laat als geen ander zien wat er onstaat wanneer verschillende culturen met elkaar samenleven en manieren zoeken om met elkaar te kunnen communiceren. Die hybride creatie zorgt dan weer voor eindeloos veel creatieve inspiratie.

Woordenlijst

Abo, wat die zei...
Wanneer je als derde persoon in een gesprek wil benadrukken dat de ene iets negatiefs heeft gezegd over de andere; stoken; olie op het vuur gooien. ◊ *A. 'Mado, kijk die dikke man aan de overkant lopen.' – B. 'Die lijkt op uw neefke als die 40 is.' - C. Abooo, wat die zeiiiiii.'* ◊ *A. 'Vandaag voel ik me vies lui.' – B. 'Alleen vandaag?' – C. '**Abooooo, wat die zeiii.'***

Af
1 sjiek; **2** fijn
◊ *'Kheb een vies **affe** trui gezien.'* ◊ *'Als ge zonnecrème koopt krijgt ge gratis badhanddoek daarbij.' – 'Meh, **af**.'*

Als mijn moeder wielen had, dan was dat een fiets
Uitdrukking als antwoord op iemand die constant praat over mogelijke scenario's van het verleden die uiteindelijk nooit zijn waargemaakt. ◊ *'Als ik vroeger nooit die blessure aan mijn knie had gehad, dan was ik nu profvoetballer. – **Als mijn moeder wielen had, dan was da een fiets**.'*

Ballen breken */balle breke/*
Irriteren (afgeleid van de Italiaanse uitdrukking *non mi rompere le palle/ scatole*) *'Dat tikkend geluid is me echt **balle aan breken**. Zet dat uit!'* ◊ *'Da's al de tweede keer vandaag dat ge me belachelijk maakt. Ge begint me echt **ballen te breke**.'*

Begaaid zijn
zich slecht voelen ◊ *'Mijn vriendin is vreemdgegaan. Ik voel me **vies begaaid**.'* ◊ *'Ik voel me al de hele ochtend **begaaid** door die kater.'*

Begaaien */begaaje/*
1 chaos creëren, verstoren, op zijn kop zetten; **2** verknoeien, verprutsen. ◊ *'Elke vrijdag opnieuw wordt de les **begaaid** door Elyas en Luca.'* ◊ *'Hij gaat de laatste tijd niet meer naar de lessen. Hij is zijn school vies aan **begaaie**.'*

Beter voor uw tanden */Beter voor u tande/*
Fungeert als dreigement ◊ *'Beter **voor uw tanden** vergeet ge morgen niet om 9u hier te zijn.'* ◊ *'Ik heb uw trui meegenomen die ge straks moet aandoen. – **Beter voor u tande**.'*

Bistecca */bishtekka/*
Benaming voor een knap meisje (Italiaans voor biefstuk). ◊ *'Kijk die **bistecca** daar lopen, mado.'* ◊ *'Kent ge Ariana Grande? Das pas een **bistecca**.'*

Blijf uw eigen */blijf u eige/*
Opmerking geven aan iemand dat hij/zij moet stoppen met zich aan te stellen. ◊ **iemand doet onnozel* – 'Buhh, **blijf u eige**.'*

Blijven hangen */blijve hange/*
1 in herhaling vallen, zagen; **2** wanneer iemand nostalgisch is. ◊ *'Zijt ge nog bezig over die meisje? Mehh, ge zijt echt **blijve hange**.'* ◊ *'Ge zijt echt **blijve hange**. Die liedje is van 2017.'*

Blo */bealo/*
woord om iemand op een lachende of spottende manier uit te maken ◊ *'Met u maak ik altijd gekke dingen mee. Ge zijt echt een **blo**.'* ◊ *'Laat staan, **blo** dat ge zijt. Geen zin meer om te praten met u.'*

Blutskop
spottende benaming die enkel onder vrienden gebruikt wordt. Ander woord voor blo. ◊ *'Die jonge is echt een **blutskop**.'*

Bol u door
1 uit frustratie iemand wegsturen; **2** iemand waarschuwen om conflicten te voorkomen
◊ **iemand staat in de weg* – 'Kom, **bol u door**.'* ◊ *'**Bol u door** voor aleer ik u ene veeg.'*

Bollen */bolle/*
1 functioneren, werken; **2** in gang schieten
◊ *'Die pen **bolt** niet meer. Hebt ge een andere voor mij?'* ◊ *'Begin u te **bolle**.'*

Bom zijn
Uitdrukken dat iets of iemand er goed uitziet. ◊ *'Die schoenen **zijn** vies **bom**.'* ◊ *'Mado, kijk rechts van u, die meisje daar **is** echt **bom**.'*

Bordel maken */bordel make/*
ruziën, ophef maken ◊ *'Ik hoorde vollebak lawaai, dus kging kijke en die waren daar echt **bordel** aan **make**.'* ◊ *'Hij **maakt** altijd **bordel** met zijn zus.'*

Buh
1 uitdrukken dat je iets niet weet; **2** uitdrukken dat iets je niet interesseert; **3** verveeld zijn met iets ◊ *'Weet gij waar ik die boek kan vinden?' – **'Buhh**.'* ◊ *'Tegen mij zei die dat dat niet belangrijk is.' –'**Buhh**.'* ◊ *'Ge zijt verplicht om alle pagina's opnieuw te schrijve.' –'**Buhh**, geen zin.'*

Challas
uitdrukking van afscheid ◊ *'**Challas**, we horen ons nog.'* ◊ *'Tot volgende week, **challas**.'*

Cité
mijnarbeiderswijk (uit het Frans 'la cité', het stadscentrum) ◊ *'Ik ben van de **cité**, snapge.'* ◊ *'Mijn ouders wonen in de tweede **cité**.'*

Cités
taal van de citébewoners ◊ *'Ik ben opgegroeid met het **cités**.'* ◊ *'Tijdens de les Nederlands kreeg ik vaak commentaar door mijn **cités**.'*

Da's uw bovenlip
antwoord op iemand die aangeeft dat iets stinkt
◊ *'Bah, wat is die geur hier de hele tijd? – **U bovenlip**.'* ◊ *'Het ruikt hier precies naar iets wat is aant composteren. – **Das u bovenlip**.'*

De prut van uw zuster
Verwijst letterlijk naar het vrouwelijke geslachtsdeel van iemands zus. Aanstootgevende uitspraak die gebruikt wordt onder jongens. ◊ **iemand wil ruzie uitlokken* – **De prut van uw zuster**!'*

Die andere
1 aangeven dat iemand grappig is; **2** aangeven dat iemand onzin vertelt. ◊ *'Kabouter Plop moet aan Eurosong meedoen. – **Die andere**.'* ◊ *'**Die andere**. Die zegt dat ik te veel pauzes neem op het werk.'*

Dies gek isdie */diesh gek isdie/*
1 iemand voor gek verklaren; **2** uitdrukken dat iemand iets gewaagds doet. ◊ *'Ik ben al drie nachte nachtje door aan doen. – **Diesh gek isdie**.'* ◊ *'Die jonge is pas 15 en die heeft al een shtrafblad. **Diesh gek isdie**.'*

Dik
mooi ◊ *'Kheb gisteren een **dikke** auto gezien op de Vennestraat.'* ◊ *'Die horloges van Cartier zijn echt **dik**.'*

Dikke memmen hebben */dikke memme hebbe/*
uitdrukken dat iemand in bezit is van een opvallende borstpartij. ◊ *'Hebt ge die vrouw gezien? Die heeft vies **dikke memme** ik zweer.'*

Drek een vlam
Elk moment iemand een mep kunnen geven. ◊ *'**Drek een vlam**, es kijke als ge nog zo gaat bluffe tege mij.'* ◊ *'*kind weent* – **Drek een vlam** als ge nu niet gaat stoppe!'*

Drek kopstoot */drek kopshtoot/*
Dreigen dat je iemand elk moment een kopstoot zult geven omdat die persoon je irriteert. ◊ *'Kzweer **drek** een **kopshtoot** niet normaal.'* ◊ *'**Drek** een **kopshtoot** blo.'*

Ewa
begroeting ◊ *'**Ewa**, das lang geleden! Alles goed?'* ◊ *'**Ewa**, wamake?'*

Fataal
wanneer iemand wil uitdrukken dat iets jammer of erg is. ◊ *'Eerst was haar vader gestorven en twee weken later haar broerke. Echt **fataal** gewoon.'* ◊ *'Door die accident is mijn hele bumper begaaid en de verzekering komt daar niet tussen. –Da's vies **fataal** jong.'*

Filmen zien */filme zien/*
je ogen niet geloven ◊ *'Toen ik boven mijn schoonmoeder woonde heb ik ook **filme gezien**, jong.'* ◊ *'Die zat vroeger in het leger, die heeft pas **filme gezien** daar.'*

Flamano
Benaming voor iemand van Belgische origine. ◊ *'Pieter is een rasechte **flamano**, die eet alleen worst met stoemp thuis.'*

Flamoek
Benaming voor iemand van Belgische origine. ◊ *Toen ik in Leuven naar school ging vol **flamoeken** daar.*

Flippen */flippe/*
woedend zijn ◊ *'Zij was mij al de hele dag op de zenuwe aan werken, dus opeens was ik gewoon **geflipt** op haar.'* ◊ *'Ga mij niet teste want ik ga vies **flippe** dadelijk.'*

Foxwild zijn
woedend zijn ◊ *'Foxwild ben ik. Laat me met rust.'* ◊ *'Ik ben foxwild aan worde door die spel.'*

Ga aan uw moeder zen tette hange
iemand (op een speelse manier) onrechtstreeks een snotbel noemen. ◊ **kind komt vragen om mee te voetballen met de oudere jongens* – 'Ma **ga aan uw moeder zen tette hange**.'*

Ga kakken */ga kakke/*
iemand wandelen sturen, iets of iemand afwimpelen (letterlijke vertaling van de Italiaanse uitdrukking 'Va'a cagare') ◊ *'**Ga kakke** met uw zever altijd.'* ◊ *'Ge zijt al de hele spel aan valsspelen, **ga** toch **kakke**.'*

Ga knikkeren */ga knikkere/*
iemand verwensen uit ongeloof of frustratie. ◊ *'Ik word de nieuwe Cristiano Ronaldo.' – 'Ma **ga** toch **knikkere** gij.'* ◊ *'Als ik geleerd had, zou ik sowieso maximum hale.' – 'Ma **ga** toch **knikkere**, gij kent uw tafelkes niet eens.'*

Ga spelen */ga shpele/*
Uitdrukken op een sarcastische manier dat iemand aan het dromen is. ◊ *'Wedde voor €50 dat ik vanaf deze afstand kan scoren?' – 'Ma **ga** toch **spele**.'*

Ga toch schijten */ga toch schhijte/*
1 iemand naar de maan sturen, 'fuck off'; **2** 'Vertel geen onzin!' ◊ *'We make een deal, ik poets uw auto als gij mijn kamer opruimt. – Ma **ga toch schhijte**.'* ◊ *'Ik zweer u, ik heb dat niet doorverteld. – Ma **ga toch schhijte**, iedereen zegt van wel.'*

Gans daaraan
1 Slecht presteren; **2** Onder invloed zijn van drank/drugs; **3** Je slecht voelen ◊ *'Hebben jullie gisteren een goeie match gespeeld?' – 'Nee, we waren gans daaraan.' *ziet een dronken meisje* - 'Kijk die meisje, **Gans daaraan** is die.'* ◊ *'Komt ge mee ene drinken straks?' –'Nee, vandaag niet. Ben **gans daaraan**.'*

Geflipt
uitdrukking van verbazing ◊ *'Hebt ge gisteren de match gezien tussen Roma en Milan? Was echt **geflipt** hoe de ene goal na de andere viel.'* ◊ *'Die schoenen die zij draagt zijn vies **geflipt**. Die zijn limited edition en gans duur.'*

Hayek
1 erg; **2** veel ◊ *'Dat is **hayek** heet broer! Heb me bijna verbrand!'*

Iemand bijwerken */iemand bijwerke]*
iemand in elkaar slaan ◊ *'Kom hier dat ik u bijwerk.'* ◊ *'Ik zou zwijgen vooraleer ik **u bijwerk**.'*

Ik peer u ene
iemand op zijn gezicht slaan ◊ *'Let op u woorde want **ik peer u** drek **ene**.'*

Ik plek u tegen de muur */Ik plek u tege de muur/*
dreigement ◊ *'Als ik wil, shla ik u drek pertotal. – Ma drek **plek ik u tege de muur** met u praatjes.'* ◊ *'Ga aan de kant vooraleer **ik u tege de muur plek**.'*

Ik sla u drek pertotal */kshla u drek pertotal/*
Dreigen dat je iemand gaat slaan. ◊ *'Stop ma met prate want **kshla u drek pertotal**.'*

Ik slaag u in drie */ik shlaag u in drie/*
uitdrukken dat je een persoon met gemak in elkaar kunt slaan ◊ *'Als ge mijn zuster nog een keer lastigvalt, **shlaag ik u in drie**.'* ◊ *'Luister, **ik shlaag u in drie** als ge me nog één keer naait, begrepe?'*

Ik slaag u vol bloed */ik shlaag u vol bloed/*
Uitdrukken dat je een persoon in elkaar wil slaan tot bloedens toe. ◊ *'Blijf uit mijn buurt want **ik shlaag u drek vol bloed**.'* ◊ *'Niet bluffe tege mij want **ik shlaag u vol bloed**.'*

Ik weet uw huis wonen */ik weet u huis wone/*
Duidelijk maken dat je iemands adres kent. ◊ *'Beter voor u tande stopt ge met scasseren want **ik weet uw huis wonen**.'*

Ik zweer u
Uitdrukking van vastberadenheid; iemand iets verzekeren; uitdrukken dat je iets meent; serieus over iets zijn (letterlijke vertaling van de Italiaanse uitdrukking ti giuro, 'ik verzeker je') ◊ *'Ik **zweer u**, ik wist daar niks van!'* ◊ *'**Ik zweer u**, die twee vrouwen begonne gewoon bordel te maken in de kerk.'*

Kast zijn
Iemand die erg gespierd is. ◊ *'Ey, gij **zijt** ook echt **kast** geworde eh. Welke fitness gaat ge?'* ◊ *'Als ik u was zou ik geen bordel make met hem, want zijn broer **is** vies **kast**.'*

Ketse
Weggaan ◊ *'Als die straks zeggen dat we langer op school moeten blijven tot dat iedereen zijn spreekbeurt heeft gegeven ben ik toch **ketse** om 16u.'* ◊ *'Ik zag de politie aankomen dus ik dacht in mijn eige, ik ben **ketse** ciao.'*

Kifesh
ander woord voor hoezo of hoe ◊ *'**Kifesh** gaat zij niet naar school?'* ◊ *'**Kifesh**?' –'Ik leg u dat dadelijk opnieuw uit, wacht.'*

Kikkeroog
Spottende benaming voor iemand die iets opvallends heeft aan zijn ogen, bijvoorbeeld grote ogen of een bril met dikke glazen ◊ *'Ey **kikkeroog**, begin u te bolle.'*

Kippenstijl */kippeshtijl/*
wanneer iemand zijn/haar outfit bestaat uit een vreemde combinatie die niet direct wordt erkend als 'hip'. ◊ *'Wa hebt gij aan? Is da **kippeshtijl**?'* ◊ *'Kijk Matteo zijn outfit, vandaag was de thema **kippeshtijl**, denk ik.'*

Kowed
Iemand wegsturen op een aggressieve toon. ◊ *'**Kowed**, ik wil u niet meer zien!'*

Krom
1 lelijk of slecht gemaakt; **2** vervelend ◊ *'Die schoene van u **zijn** echt **krom**, joh.'* ◊ *'Das een **kromme** Italiaan, blijf uit zijn buurt.'*

Kwijt zijn
Wanneer iemand niet nuchter is, niet helder kan nadenken. ◊ *'Laat die ma met rust, die**'s** vies **kwijt**.'* ◊ *'Op elke fuif **is** die meisje **kwijt**.'*

Laat staan */Laat shtaan/*
Niet meer willen meedoen/praten. ◊ *'**Laat shtaan**. Ik kan toch niet op een rustige manier met u prate.'* ◊ *'Moet ik een half uur in de regen wandelen?? – **Laat shtaan**, jong.'*

Machine
1 wanneer je iemand wil motiveren die goed bezig is; **2** iemand die sterk is. ◊ *'Ik moet nog één hoofdstuk leren en dan ben ik eindelijk klaar. – **Machine** zijt ge.'* ◊ *'Ik kan 200kg heffe met gemak. -Meeh, gij zijt echt **machine** joh.'*

Mado */màdò/*
Afkorting van het Italiaanse woord 'madonna', verwijzing naar de heilige Madonna, Moeder Maria. Wordt gebruikt als uitdrukking van verbazing of opluchting. ◊ *'**Mado**, die jongen is snel.'* ◊ *'**Mado**, ik had bijna die paaltje omvergereden.'*

Meeh
1 Uitdrukking van irritatie; **2** Uitdrukking van bewondering; **3** Uitdrukking van opluchting.
◊ *'**Meeh**, laat met toch met rust!'* ◊ *'**Meeh**, ik wou dat ik even snel kon lopen als haar.'* ◊ *'**Meeh**, gelukkig hebt ge die ketel op tijd van het vuur gehaald.'*

Meisjes kraken */meisjes krake/*
1 meisjes versieren; **2** kussen ◊ *'Kom fuif, **meisjes krake**.'* ◊ *'Da's echt een patat van een **meisje**, kga die **krake**.'*

Memmen */memme/*
zagen ◊ *'Meeh, ge zijt al een uur aant **memme** daarover.'* ◊ *'Stop met **memme**.'*

Minchia */mienkja/*
1 uitdrukking van verbazing, bewondering; **2** uitdrukking van irritatie (Siciliaans voor 'lul') ◊ *'**Minchia**, hebt ge die meisje gezien?!'* ◊ *'**Minchia**, ge blijft zagen daarover.'*

Moet ge een ballon hebben? */Moet ge een ballon hebbe?/* Een antwoord op iemand die verteld dat hij trots is op iets wat hij gedaan heeft. Dit gaat dan vooral over banale dingen die iedereen in het dagelijks leven moet doen. Hiermee maakt men duidelijk dat dit niks speciaals is. ◊ *'Ben net gaan tanken.' – '**Moet ge nu een ballon hebbe?**'* ◊ *'Vandaag ben ik naar de winkel geweest, eten gemaakt en daarna fitness gegaan.' – '**Moet ge nu een ballon hebbe?**'*

Mouwvegen
slijmen ◊ *'Die is al de hele dag aant **mouwvegen** bij zijn moeder zodat die deze avond naar dat feestje mag gaan.'*

Mouwveger *zelfstandig naamwoord*
slijmbal ◊ *'Echte **mouwveger** die. Elke dag opnieuw gaat die de juffrouw complimenten geven.'*

Naaien */naaje/*
1 verklikken, saboteren; **2** seks hebben ◊ *'Ge moet hem niet vertrouwen. Hij zou zijn eigen vrienden nog **naaien**.'* ◊ *'Die twee hebben gisteren in de wc's van de cinema **genaaid**.'*

Nog niet misschien */Nog nie mishgien/*
Duidelijk maken dat iets in geen honderd jaar zal gebeuren. ◊ *'**Nog nie mishgien** dat ik die t-shirt ga aandoen.'* ◊ *'Die vroeg aan mij om te babysitten op zijn broerke. **Nog nie misshgien**, die's veel te wild.'*

Op zijn
1 iets of iemand stom vinden; **2** iets of iemand lelijk vinden ◊ *'Zie ge die jonge daar zitten? Vies **op is** die'* ◊ *'Die meisje **is** echt een **oppe** wijf.'*

Pallettekop
spottende benaming onder vrienden voor iemand die een grappig uiterlijk heeft. ◊ *'Ey **pallettekop**, kom es hier.'*

Patat zijn
1 geweldig; **2** knap, mooi, stijlvol ◊ *'Ik heb daarnet alles gesorteerd en opgeruimd. – Meeh, ge **zijt patat**.'* ◊ *'Die heeft een **patat** van een auto gekocht.'*

Peren */pere/*
Zich haasten ◊ *'We moeten effe **doorperen** hier want ik wil om 20u thuis zijn.'*

Perto/pertotal
Onder invloed zijn en niet meer helder kunnen functioneren. ◊ *'Het is nog maar 22u en die is al gans **perto**. Geef die geen alcohol meer.'* ◊ *'Ik herinner me niks meer van gisteren. Ik was echt **pertotal**.'*

Pietje Belg
benaming voor iemand van Belgische origine ◊ *'Ge zijt echt een **pietje Belg** met uw Ralph Lauren-polo.'*

Pijpen */pijpe/*
zagen ◊ *'Ma gij kunt een stukske **pijpe** jong. Als ge zwijgt gaan we McDonalds.'* ◊ *'Meeh, dies al de hele dag aant **pijpe** over de ruzie met zijn vriendin.'*

Pohhh
uitdrukking wanneer men iets geweldig vindt. ◊ *'**Pohhh**, ik heb nog nooit die model van BMW gezien.'* ◊ *'**Pohhh**, die schoenen zijn echt te gek.'*

Safe */sàfeh/*
1 uitdrukken dat iets in orde is **2** bevestigen dat je het begrijpt ◊ *'Ik tel tot drie en dan tille we same die kast.' –'**Safe**'* ◊ **iemand legt spelregels uit en vraagt of het duidelijk is* - **Safe**, wordt wel duidelijk als we bezig zijn.'*

Scasseren */skassere/*
iemand irriteren ◊ *'Meeh, ge zijt vies aan **scasseren**. Niemand vindt u grappig, stop gewoon.'*

Scassement */skassement/*
een irritant persoon ◊ *'Ik krijg koppijn van haar. Echt een **scassement** is dat'*

Schade */shchade/*
schande, wanneer je iets hebt gedaan dat gênant is. ◊ *'De grootste **schade** die ge kunt make is wanneer ge rent om uw bus te hale maar die rijdt gewoon door.'* ◊ *'Ik ben ooit in het midden van station plat op mijn rug gevalle, echt **schade**.'*

Schijf */shchijf/*
Een liedje dat je graag beluistert. ◊ *'Kent ge Gasolina van Daddy Yankee? Das pas een **schijf**. Iedereen wordt gek in de Versuz.'* ◊ *'Zal ik u ens een **schijf** late hore? Gloria van Umberto Tozzi. Elke Italiaan kent die.'*

Schup
idioot ◊ *'Meeh die wijf, wanne **schup**.'* ◊ *'Gij zijt echt een **schup** gij.'*

Schuppe zeven */shchuppe zeve/*
zonder nut ◊ *'Ik stond voor **schuppe zeven** te wachten want de afspraak was niet vandaag maar morgen.'* ◊ *'Dat zijn allemaal goeie voetballers behalve Pino. Die staat daarbij voor **schuppe zeven**.*

Seert mij da
Wanneer iemand wil uitdrukken dat het hem of haar niks interesseert. ◊ *'Als gij naar dat feestje gaat, zal zij waarschijnlijk niet komen. – **Seert mij da**.'* ◊ *'Dit was uw laatste waarschuwing. Ik ga u moeten schorsen. – Oke? **Seert mij da**.'*

Seh
uitdrukking van ongeloof ◊ *'**Seh**, da kan niet dat ge dat niet hebt opgemerkt.'* ◊ *'**Seh**, zijt ge de hele nacht wakker geweest??'*

Sek gaan
1 de slappe lach hebben; **2** willen uitdrukken dat je iets grappig vindt ◊ *'Gisteren was Valentina gestruikeld over die borduur. Ik ben echt **sek** gegaan.'* ◊ *'Ik ga echt **sek** met de manier waarop ge dat vertelt.'*

Sjik
1 cool; **2** wanneer je iets bewondert ◊ *'Ik heb ens gezien hoe iemand van een oude broek een tas heeft gemaakt, da **was** echt **sjik**.'* ◊ *'Zij heeft pas iets gekocht op de Sintelstraat, echt een **sjik** huis **is** da.'*

Skeer
1 blut zijn, geen geld hebben; **2** goedkoop zijn, geen kwaliteit hebben ◊ *'Komt ge morge mee Versuz? – 'k Ga skippe deze keer, **ben skeer**.'* ◊ *'Die restaurant was echt **skeer.** We kregen plastiek bestek en de interieur was oud en kapot.'*

Skippen */skippe/*
1 overslaan; **2** negeren, afwijzen ◊ *'k Heb niet geleerd voor die toets, dus 'k ga morgen de les skippe.'* ◊ *'Ik had haar voorgesteld om bij mij thuis te chillen maar die heeft me vies geskipt.'*

Slecht gaan */shlech gaan/*
1 wanneer iemand zich niet goed voelt; **2** overgeven; **3** flauwvallen ◊ *'Om de hoek van de café zag ik twee meisjes **shlech gaan**.'* ◊ *'Ik had gisteren pasta met zeevruchten gegete maar later die avond was ik **shlech gegaan** daarvan.'* ◊ *'Door de warmte en drukte is die **shlech gegaan** in het midden van de piazza.'*

Snap ge */shnapge/*
Wanneer je aan het einde van een mededeling navraagt of iets wel duidelijk is. ◊ *'Ik heb die nieuwe Gucci-riem niet nodig. Ik maak sowieso al stijl, **snapge**.'* ◊ *'Soms moet ge niet te vriendelijk zijn tegen de mensen want die make misbruik van u, **snapge**.'*

Steke niks? */Shteke niks?/*
verwijzen naar seks hebben ◊ *'Ik zag u gistere samen met die meisje, **steke niks** gij?'*

Stenen */shtene/*
(helemaal) niets ◊ *'Deze les is echt moeilijk, jong. Ben **shtene** aan begrijpe.'* ◊ *'Ze hebben op voorhand gezegd dat iedereen om 8u aanwezig moest zijn. – Zweer? Ik weet van **shtene**.'*

Stijl */shtijl/*
1 cool; **2** er goed uitzien ◊ *'Ik vind die jas van Levis **stijler** dan die van Hugo Boss.'* ◊ *'Met die petje maakt ge pas echt **stijl**.'*

Stijlmaker */shtijlmaker/*
iemand die veel stijl heeft, modieus is. ◊ *'Kijk Antonio met zijn nieuwe BMW, echte **shtijlmaker** is die.'* ◊ *'Ik heb voor mijn neefke van zes een gekke jas van Dsquared2 gekocht. Da gaat een echte **shtijlmaker** worde op school.'*

Sto cazz */sjto kats/*
1 wanneer iemand geen zin heeft; **2** uitdrukking van irritatie, 'vergeet het' (afkorting van questo cazzo, Italiaans voor 'deze lul') ◊ *'Wilt ge me straks naar die fuif brenge? – **Sto cazz**, wa ben ik, taxi?'* ◊ *'Kan ik 50 euro lenen? – **Sto cazz**'*

Strijder
1 held; **2** iemand die iets heeft gedaan wat je bewondert. ◊ *'Kheb nachtje doorgedaan om voor die toets te leren.' – '**Strijder**.'* ◊ *'Khad gewerkt tot 00u30 en ben daarna nog naar die feest gegaan.' – 'Weeh **strijder**.'*

Taffelen */taffele/*
1 slenteren, traag zijn; **2** prutsen, onhandig zijn met iets ◊ *'Zijt ge nog bezig met u kamer op te ruime? Ge zijt echt aan **taffele**.'* ◊ *'Ik ben vies aan **taffele** hier, ben al anderhalf uur aan 't probere deze Ikea-kast te montere.'*

Tfoe
1 uitdrukking van walging; **2** lelijk ◊ *'**Tfoe** die schoenen zijn lelijk.'* ◊ **iemand laat expliciete beelden zien* – '**Tfoeeee**'*

Uw moeder */u moeder/*
Uitdrukking van boosheid, irritatie; iemands moeder op een onrespectvolle manier tegen iemand gebruiken. ◊ *'Ge zijt echt lelijk met die beugel. – **U moeder** joh'* ◊ *'Ge zijt zo dik dat de Titanic naar bove komt drijve als ge bommeke maakt in de zee. – **U moeder** joh'*

Uw zuster zijne */u zuster zijne/*
een gevoelsuitdrukking van frustratie ◊ **stoot zijn teen* – '**U ZUSTER ZIJNE**!'*

Vegen */vege/*
slaan ◊ *'Stop met uitdagen want ik **veeg** u drek ene.'* ◊ *'Als ik mijn moeder zou durven uitschelden zou ik één dikke **veeg** krijge.'*

Vies
wanneer iemand iets wil benadrukken, versterken. ◊ *'Mado, die pasta is **vies** lekker.'* ◊ *'Die nieuwe model van IPhone is **vies** af.'*

Vieze mensen */vieze mense/*
wanneer iemand bepaalde mensen verafschuwt of op hen neerkijkt. ◊ *'Die vriendengroep roddelt altijd over iedereen. – Bah bah, **vieze mense**'* ◊ *'Die twee mannen hebben een minderjarig meisje mishandeld. – **Vieze mense** zijn dat.'*

Vijfjarenplan
aangeven dat iets (te) lang duurt ◊ *'We zijn nog steeds aant wachten op ons voorgerecht, das echt een **vijfjarenplan** hier.'* ◊ *'Als die haar kamer moet opruimen is dat altijd een **vijfjarenplan**.'*

Vol
veel ◊ *'Die maakt **vol** geluiden als die eet.'* ◊ *'Kijk u neefke, **vol** shtijl die.'*

Vol koppe
uitdrukken dat je veel bekende gezichten ziet. ◊ *'Genk on Stage is altijd **vol koppe** daar, daarom ga ik nooit.'* ◊ *'Mado, shopping 1 is toch ook altijd **vol koppe** he?*

Vol zenuwen */vol zenuwe/*
uitdrukken dat iets je irriteert, opjaagt ◊ *'Ik sta hier al een uur te wachten. 'k Zit **vol zenuwe**.'* ◊ *'Die jongen gaat elk moment flippe, die's **vol zenuwe**.'*

Wamake
1 wanneer je bij een begroeting tegelijk wil vragen hoe het met die persoon gaat; **2** vragen wat iemand aan het doen is ◊ *'**Wamake**, da's lang geleden.'* ◊ *'**Wamake**? – Ben al de hele morgen bezig met deze kast in elkaar te steken.'*

Wanne schup
idioot ◊ *'Meeh die wijf, **wanne schup**.'* ◊ *'Gij zijt echt **een schup** gij.'*

Wasge aan bluffen */washge aan bluffe/*
1 wanneer iemand uitdaagt om te vechten; **2** een reactie op iemand die praatjes heeft. ◊ *'**Wasge aan bluffe** he? Ik plek u drek tege de muur.'* ◊ *'**Wasge aan bluffe** allemaal. Ge zijt allesbehalve handig, niet eens een Ikea-kast kunt ge in elkaar steke.'*

We zien ons
afscheid nemen, tot ziens, tot de volgende keer (letterlijke vertaling van de Italiaanse uitdrukking *ci vediamo*) ◊ *'k Ga stillekes doorgaan, want 't is al laat. **We zien ons**!'* ◊ *'Ey, **we zien ons**! Fijn u nog es te zien.'*

Weehh
gevoelsuitdrukking bij een verrassende situatie ◊ *'**Weeeh**, ik heb daarstraks een eekhoorn gezien.'* ◊ *'**Weeh**, hebt ge gezien hoe snel die autoreed?'*

Wollah
zweren op God ◊ *'Die man was minstens 2 meter **wollah**.'* ◊ *'**Wollah** ik heb die oefeningen van de eerste keer juist gemaakt.'*

Zemmel
1 scheldwoord voor 'homo'; **2** idioot
◊ *'Hij knuffelt altijd met jongens, echt een **zemmel** ik zweer.'* ◊ *'Ge hebt de verkeerde broek geruild in de winkel. Echt een **zemmel** gij.'*

Zever(en) */zevere/*
1 Liegen; **2** Onzin vertellen. ◊ *'Ik moet echt lachen met hem, die is altijd aant **zeveren**.* ◊ *'Wat **een zever**! Iedereen weet dat ge gisteren thuis was aant chille en niet op werk waart.'*

Zoek een leven */zoek een leve/*
Wanneer iemand zich bezighoudt met onnuttige zaken. ◊ *'Ik zie u elke dag hange in de shopping, **zoek een leve** ofzo.'* ◊ *'Waarom maakt ge ruzie met oudere mensen onder online nieuwsartikels? **Zoek een leve** aub.'*

Zweer
uitdrukking van ongeloof ◊ *'Gisteren is er bliksem ingeslagen bij de voetbalkantine. – **Zweer**!?'* ◊ *'Ik heb een foto kunnen maken met George Clooney. – **Zweer**??'*

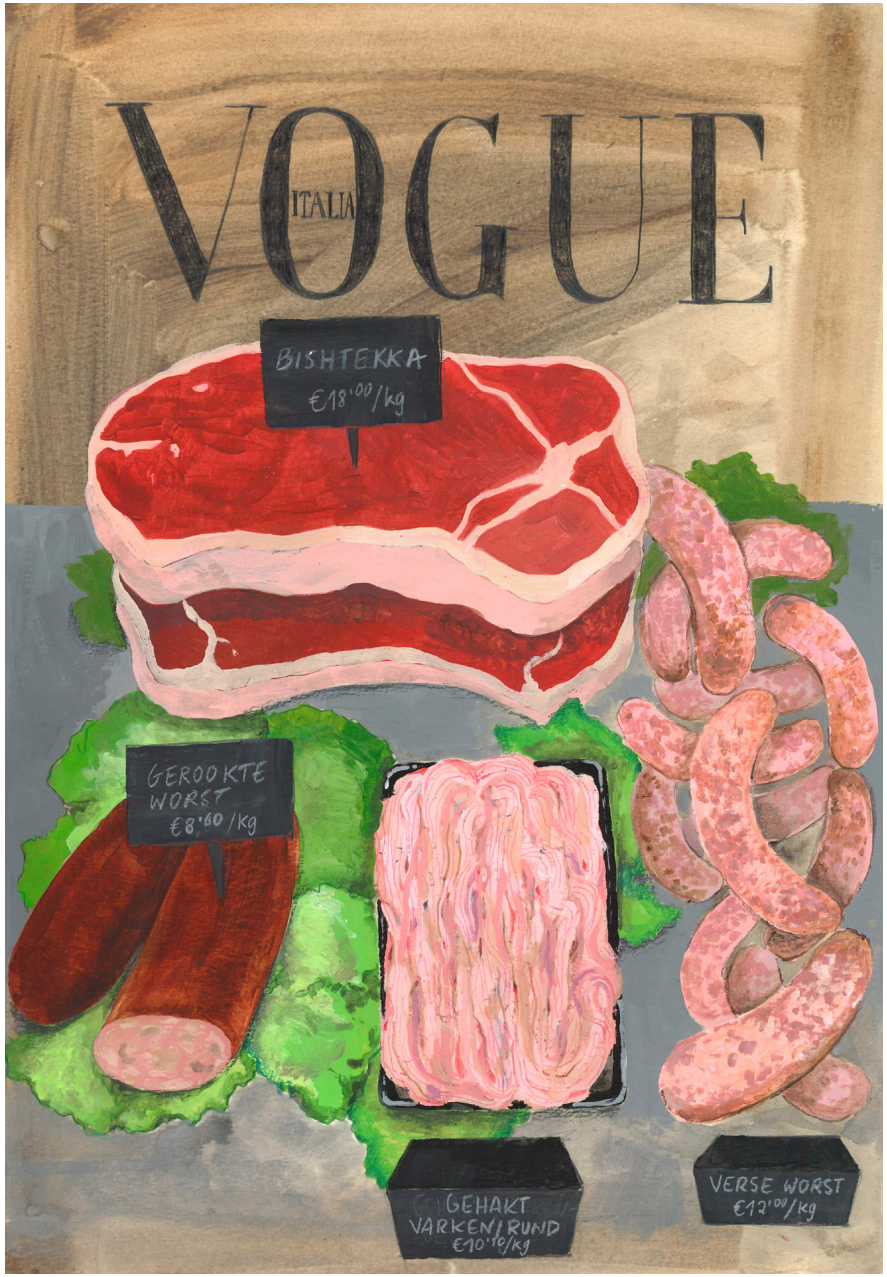
Zwijg uw lip */zwijg u lip/*
hou je mond ◊ *'Meeh, **zwijg u lip** effe want ge blijft praten.'* ◊ *'U moeder zijne! – **Zwijg u lip**, blo.'*

Ballen breken */balle breke/*
Irriteren (afgeleid van de Italiaanse uitdrukking *non mi rompere le palle/ scatole*) ◊ *'Dat tikkend geluid is me echt **balle aan breken**. Zet dat uit!'* ◊ *'Da's al de tweede keer vandaag dat ge me belachelijk maakt. Ge begint me echt **ballen te breke**.'*

Beter voor uw tanden */Beter voor u tande/*
Fungeert als dreigement ◊ *'Beter **voor uw tanden** vergeet ge morgen niet om 9u hier te zijn.'* ◊ *'Ik heb uw trui meegenomen die ge straks moet aandoen. – **Beter voor u tande**.'*

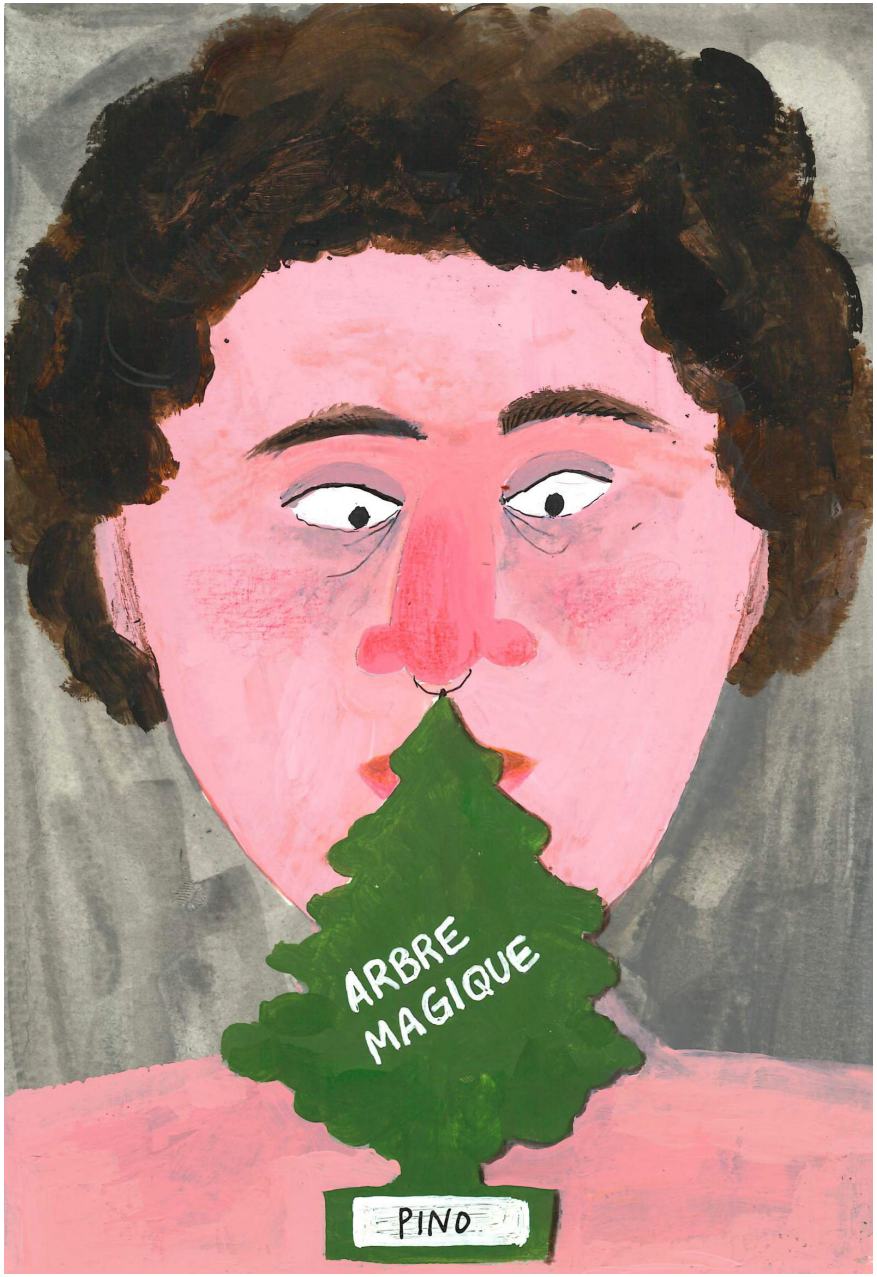
Bistecca */bishtekka/*
Benaming voor een knap meisje (Italiaans voor biefstuk). ◊ *'Kijk die **bistecca** daar lopen, mado.'* ◊ *'Kent ge Ariana Grande? Das pas een **bistecca**.'*

Blijven hangen */blijve hange/*
1 in herhaling vallen, zagen; **2** wanneer iemand nostalgisch is. ◊ *'Zijt ge nog bezig over die meisje? Mehh, ge zijt echt **blijve hange**.'* ◊ *'Ge zijt echt **blijve hange**. Die liedje is van 2017.'*

Bom zijn
Uitdrukken dat iets of iemand er goed uitziet. ◊ *'Die schoenen **zijn** vies **bom**.'* ◊ *'Mado, kijk rechts van u, die meisje daar **is** echt **bom**.'*

Da's uw bovenlip

*antwoord op iemand die aangeeft dat iets stinkt ◊ 'Bah, wat is die geur hier de hele tijd? – **U bovenlip**.' ◊ 'Het ruikt hier precies naar iets wat is aant composteren. – **Das u bovenlip**.'*

Buh

1 uitdrukken dat je iets niet weet; **2** uitdrukken dat iets je niet interesseert; **3** verveeld zijn met iets ◊ *'Weet gij waar ik die boek kan vinden?' – '**Buhh**.'* ◊ *'Tegen mij zei die dat dat niet belangrijk is.' –'**Buhh**.'* ◊ *'Ge zijt verplicht om alle pagina's opnieuw te schrijve.' –'**Buhh**, geen zin.'*

Dikke memmen hebben */dikke memme hebbe/*
uitdrukken dat iemand in bezit is van een opvallende borstpartij. ◊ *'Hebt ge die vrouw gezien? Die heeft vies **dikke memme** ik zweer.'*

Ga kakken */ga kakke/*
iemand wandelen sturen, iets of iemand afwimpelen (letterlijke vertaling van de Italiaanse uitdrukking *'Va'a cagare'*) ◊ *'**Ga kakke** met uw zever altijd.'* ◊ *'Ge zijt al de hele spel aan valsspelen, **ga** toch **kakke**.'*

Ga toch schijten */ga toch schhijte/*
1 iemand naar de maan sturen, ‘fuck off’; **2** ‘Vertel geen onzin!’ ◊ *‘We make een deal, ik poets uw auto als gij mijn kamer opruimt. – Ma **ga toch schhijte**.’ ◊ ‘Ik zweer u, ik heb dat niet doorverteld. – Ma **ga toch schhijte**, iedereen zegt van wel.’*

Ik weet uw huis wonen */ik weet u huis wone/* Duidelijk maken dat je iemands adres kent. ◊ *'Beter voor u tande stopt ge met scasseren want **ik weet uw huis wonen**.'*

Ik plek u tegen de muur */Ik plek u tege de muur/*
dreigement ◊ *'Als ik wil, shla ik u drek pertotal. – Ma drek* ***plek ik u tege de muur*** *met u praatjes.'* ◊ *'Ga aan de kant vooraleer* ***ik u tege de muur plek****.'*

Kast zijn
Iemand die erg gespierd is. ◊ *'Ey, gij **zijt** ook echt **kast** geworde eh. Welke fitness gaat ge?'* ◊ *'Als ik u was zou ik geen bordel make met hem, want zijn broer **is** vies **kast**.'*

Kikkeroog
Spottende benaming voor iemand die iets opvallends heeft aan zijn ogen, bijvoorbeeld grote ogen of een bril met dikke glazen ◊ *'Ey **kikkeroog**, begin u te bolle.'*

Kippenstijl */kippeshtijl/*
wanneer iemand zijn/haar outfit bestaat uit een vreemde combinatie die niet direct wordt erkend als 'hip'. ◊ *'Wa hebt gij aan? Is da **kippeshtijl**?'* ◊ *'Kijk Matteo zijn outfit, vandaag was de thema **kippeshtijl**, denk ik.'*

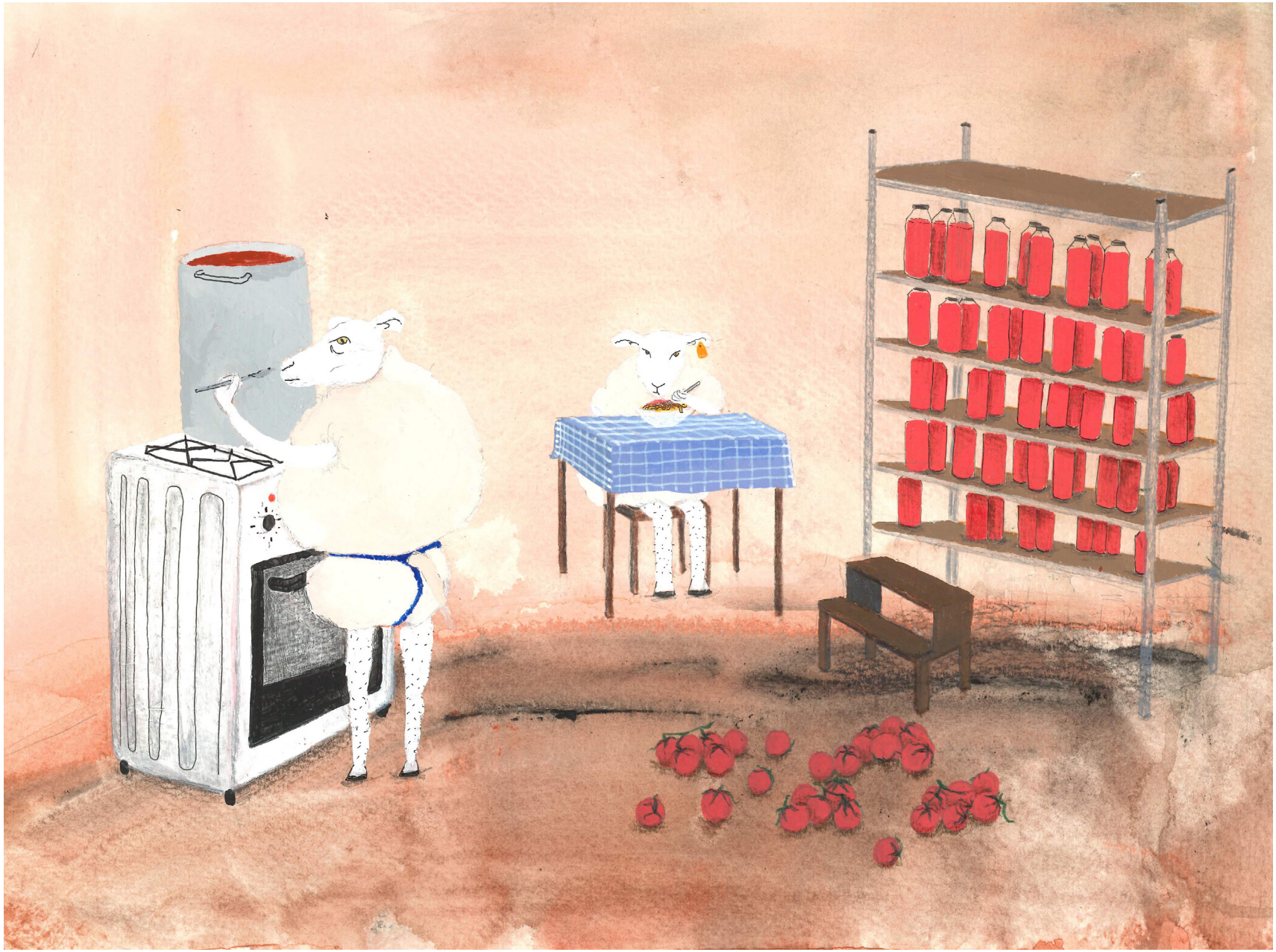
Krom
1 lelijk of slecht gemaakt; **2** vervelend ◊ *'Die schoene van u **zijn** echt **krom**, joh.'* ◊ *'Das een **kromme** Italiaan, blijf uit zijn buurt.'*

Zoek een leven */zoek een leve/*
Wanneer iemand zich bezighoudt met onnuttige zaken. ◊ *'Ik zie u elke dag hange in de shopping,* ***zoek een leve*** *ofzo.'* ◊ *'Waarom maakt ge ruzie met oudere mensen onder online nieuwsartikels?* ***Zoek een leve*** *aub.'*

Mado */màdò/*
Afkorting van het Italiaanse woord ‘madonna’, verwijzing naar de heilige Madonna, Moeder Maria. Wordt gebruikt als uitdrukking van verbazing of opluchting. ◊ *‘**Mado**, die jongen is snel.’* ◊ *‘**Mado**, ik had bijna die paaltje omvergereden.’*

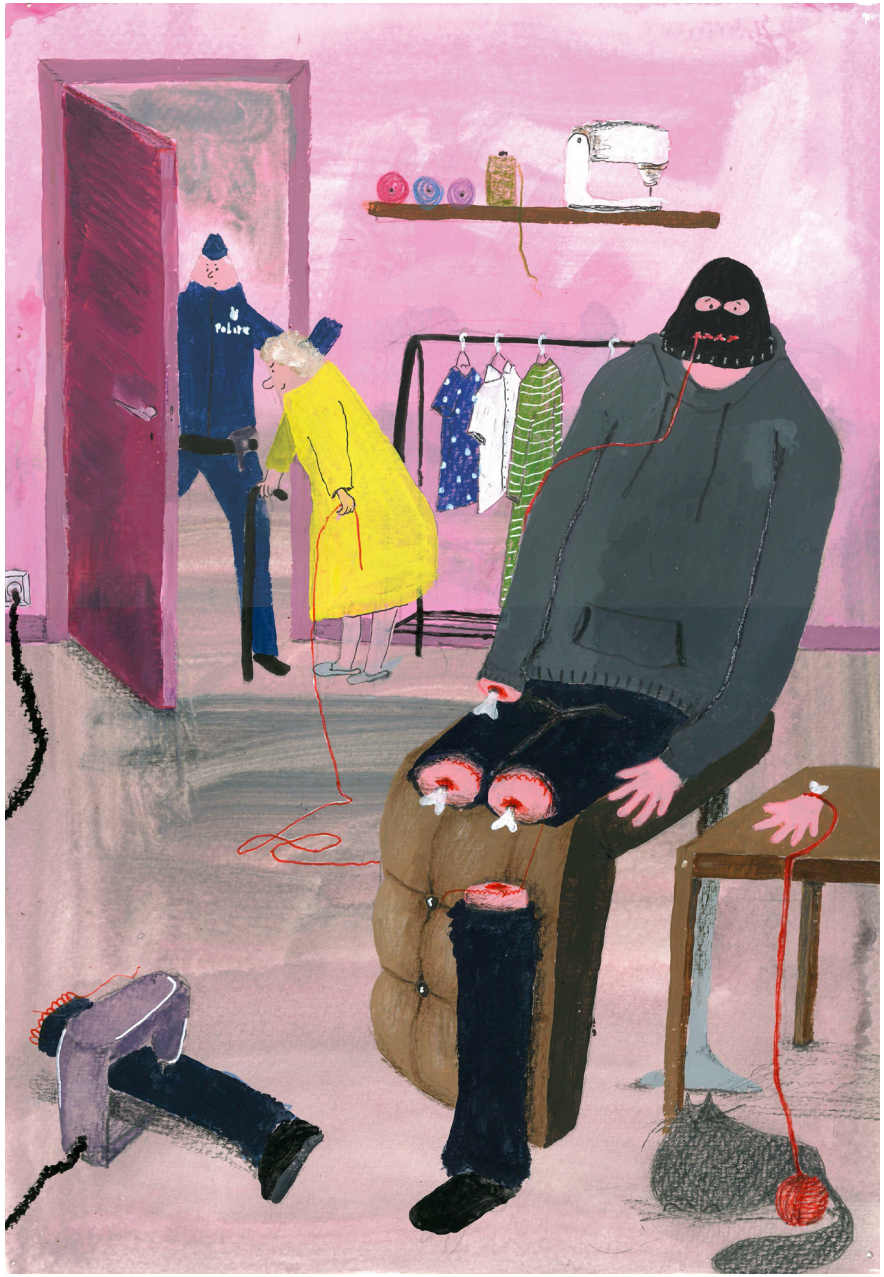
Meeh
1 Uitdrukking van irritatie; **2** Uitdrukking van bewondering; **3** Uitdrukking van opluchting.
◊ *'**Meeh**, laat met toch met rust!'* ◊ *'**Meeh**, ik wou dat ik even snel kon lopen als haar.'* ◊ *'**Meeh**, gelukkig hebt ge die ketel op tijd van het vuur gehaald.'*

Als mijn moeder wielen had, dan was dat een fiets
Uitdrukking als antwoord op iemand die constant praat over mogelijke scenario's van het verleden die uiteindelijk nooit zijn waargemaakt. ◊ *'Als ik vroeger nooit die blessure aan mijn knie had gehad, dan was ik nu profvoetballer. – **Als mijn moeder wielen had, dan was da een fiets**.'*

Moet ge een ballon hebben? */Moet ge een ballon hebbe?/*
Een antwoord op iemand die verteld dat hij trots is op iets wat hij gedaan heeft. Dit gaat dan vooral over banale dingen die iedereen in het dagelijks leven moet doen. Hiermee maakt men duidelijk dat dit niks speciaals is. ◊ *'Ben net gaan tanken.'* – ***'Moet ge nu een ballon hebbe?'*** ◊ *'Vandaag ben ik naar de winkel geweest, eten gemaakt en daarna fitness gegaan.'* – ***'Moet ge nu een ballon hebbe?'***

Naaien */naaje/*
1 verklikken, saboteren; **2** seks hebben ◊ *'Ge moet hem niet vertrouwen. Hij zou zijn eigen vrienden nog **naaien**.'* ◊ *'Die twee hebben gisteren in de wc's van de cinema **genaaid**.'*

Patat zijn
1 geweldig; **2** knap, mooi, stijlvol ◊ *'Ik heb daarnet alles gesorteerd en opgeruimd. – Meeh, ge **zijt patat**.'* ◊ *'Die heeft een **patat** van een auto gekocht.'*

Schup
idioot ◊ *'Meeh die wijf, wanne **schup**.'* ◊ *'Gij zijt echt een **schup** gij.'*

Skeer
1 blut zijn, geen geld hebben; **2** goedkoop zijn, geen kwaliteit hebben ◊ *'Komt ge morge mee Versuz? – 'k Ga skippe deze keer,* ***ben skeer****.'* ◊ *'Die restaurant was echt* ***skeer.*** *We kregen plastiek bestek en de interieur was oud en kapot.'*

Ik slaag u vol bloed */ik shlaag u vol bloed/*
Uitdrukken dat je een persoon in elkaar wil slaan tot bloedens toe. ◊ *'Blijf uit mijn buurt want* ***ik shlaag u*** *drek* ***vol bloed****.'* ◊ *'Niet bluffe tege mij want* ***ik shlaag u vol bloed****.'*

Ik slaag u in drie */ik shlaag u in drie/*
uitdrukken dat je een persoon met gemak in elkaar kunt slaan ◊ *'Als ge mijn zuster nog een keer lastigvalt,* ***shlaag ik u in drie****.'* ◊ *'Luister,* ***ik shlaag u in drie*** *als ge me nog één keer naait, begrepe?'*

Snap ge */shnapge/*
Wanneer je aan het einde van een mededeling navraagt of iets wel duidelijk is. ◊ *'Ik heb die nieuwe Gucci-riem niet nodig. Ik maak sowieso al stijl, s**napge**.'* ◊ *'Soms moet ge niet te vriendelijk zijn tegen de mensen want die make misbruik van u, **snapge**.'*

Vies
wanneer iemand iets wil benadrukken, versterken. ◊ *'Mado, die pasta is **vies** lekker.'* ◊ *'Die nieuwe model van IPhone is **vies** af.'*

Zeveren */zevere/*

1 Liegen; **2** Onzin vertellen. ◊ *'Ik moet echt lachen met hem, die is altijd aant* ***zeveren****.* ◊ *'Wat* ***een zever****! Iedereen weet dat ge gisteren thuis was aant chille en niet op werk waart.'*

De prut van uw zuster

Verwijst letterlijk naar het vrouwelijke geslachtsdeel van iemands zus. Aanstootgevende uitspraak die gebruikt wordt onder jongens.

◊ **iemand wil ruzie uitlokken** – ***De prut van uw zuster****!'*

Zwijg uw lip */zwijg u lip/*
hou je mond ◊ *'Meeh,* ***zwijg u lip*** *effe want ge blijft praten.'* ◊ *'U moeder zijne! –* ***Zwijg u lip****, blo.'*

Geschiedenis

Na de Tweede Wereldoorlog moest België heropgebouwd worden. Tijdens deze heropbouw was steenkool de belangrijkste energiebron. Om de steenkoolproductie te laten toenemen ging België op zoek naar buitenlandse arbeidskrachten. De eerste groep arbeiders die ervoor zorgde dat de Belgische economie draaiende bleef, bestond uit Duitse krijgsgevangenen. Maar al snel werd België door Amerika verplicht om deze dwangarbeiders vrij te laten, waardoor het op zoek moest naar nieuwe arbeidskrachten. De Belgische staat zocht naar laaggeschoolde profielen die zich geen vragen stelden over de aard van het werk. In die zin werden de Italiaanse plattelandbewoners als ideale arbeidskrachten beschouwd. Italië en België kwamen in 1946 tot een akkoord dat voor beide landen voordelig was. Italië kon door deze emigratiebeweging de werkloosheid en armoede onder de bevolking verlichten en zou jaarlijks tot drie miljoen ton steenkool krijgen van België. Dit allemaal in ruil voor Italiaanse mijnwerkers. Uiteindelijk heeft België ca. 77.000 Italianen binnengehaald om te werken. (Agentschap Integratie en Inburgering, z.d.) De omstandigheden in de mijnen waren heel gevaarlijk waardoor er vaak dodelijke ongelukken gebeurden. Een van de grootste tragedies is de mijnramp van Marcinelle in 1956. Deze ramp zorgde voor 262 dodelijke slachttoffers waarvan 136 Italianen. Na dit incident eiste de Italiaanse emigratiedienst strengere veiligheidsmaatregelen. België negeerde deze eis en begon arbeidsverdragen af te sluiten met Spanje en Griekenland. Dit had als gevolg dat Italië geen arbeidskrachten meer naar België stuurde en dus kwam de officiële rekrutering tot een einde. Vanaf de jaren 1960 was men genoodzaakt om nog meer arbeiders aan te trekken en daarom werd in 1962 een akkoord afgesloten met de Marokkaanse regering en in 1963 met de Turkse. Ten slotte arriveerde in 1970 de laatste golf Italiaanse emigranten in België om te werken in de toen pas geopende Fordfabriek in Genk. (Mouchaers, 1975)

De eerste generatie Italianen die naar België kwam had te kampen met een trauma. Verhuizen naar een ander land zonder zijnde taal te beheersen kan erg eenzaam zijn; je voelt je een 'vreemdeling'. De eerste generatie sprak geen Nederlands, maar dat hadden ze gelukkig ook niet nodig in de mijnen. Iedereen sprak een veritaliaanste versie van het Frans. Na een tijd ontstond er een taaltje apart, een sociolect dat niemand anders verstond, behalve dan de mijnwerkers. Een voorbeeld hiervan is het Franse woord 'un mallet'. Een mallet was de tas waarin je je lunch meebracht. De Italianen hebben daar 'la malletta' van gemaakt, wat eigenlijk niet bestaat in het Italiaans. Na verloop van tijd werd er gesproken over 'fare malletta' oftewel mallet maken, wat betekent 'schaften'. Ook buiten de mijnen spraken de Italianen geen Nederlands doordat ze woonden in cités waar destijds enkel Italianen woonden. Zelfs de lokale handelaars en dokters in het Genkse leerden Italiaans speken. Dit zorgde ervoor dat de Italiaanse immigranten niet de kans kregen om de Nederlandse taal onder de knie te krijgen. (De Belie, 2019)

KONINKRIJK BELGIE
ROYAUME DE BELGIQUE

MINISTERIE
VAN ARBEID EN SOCIALE VOORZORG
MINISTERE DU TRAVAIL
ET DE LA PREVOYANCE SOCIALE

Arbeidsvergunning
TIJDELIJKE
Permis de travail
TEMPORAIRE

BELANGRIJKE AANWIJZINGEN

De titularis van deze vergunning dient haar op iedere regelmatig gedaan verzoek te vertoonen.

Deze vergunning geldt enkel bij de werkgever, voor de beteekking (beroepscategorie) de duur en de plaats erin aangeduid.

In geval van verlies, vernietiging of beschadiging van de vergunning dient de vervanging aangevraagd door bemiddeling van het Gemeentebestuur, door hetwelk zij werd afgeleverd.

De aflevering van het duplicaat geeft aanleiding tot de inning van dezelfde rechten en taxen als voor de originele vergunning.

Elke inbreuk stelt bloot aan strafrechtelijke vervolgingen en kan de uitzetting uit het Rijk tot gevolg hebben.

INDICATIONS IMPORTANTES

Le titulaire de ce permis doit le présenter à toute réquisition régulière.

Ce permis n'est valable que chez l'employeur pour l'emploi (catégorie professionnelle), pour la durée et pour la localité qui y sont indiqués.

En cas de perte, de destruction ou de détérioration du permis, son remplacement doit être demandé par l'intermédiaire de l'Administration communale qui l'a délivré.

La délivrance du duplicata donne lieu à perception des mêmes droit et taxe que celle du permis original.

Toute infraction expose à des poursuites judiciaires et peut entraîner l'éloignement du Royaume.

1953 - Loc 6 - Bon 119 - Imp. Moyens

Onverminderd de bepalingen van
beheerscn. is deze arbeidsvergunni
dien zij vergezeld is van een ide
van een gestempelde foto.
Elke alteratie aan de vergu
rechterlijke vervolging.

Avis importa
Sans préjudice des disposit
passeports, le présent permis n
paigné d'une pièce d'identité
plée estampillée.
Toute altération du permis
judiciaires.

N° van het dossier O.V.
N° du dossier S. P.
N° van het dossier V.D.
N° du dossier S. E.

PHOTO
PHOTOGRAPHIE
4 × 4 cm.

ARBEIDSVERGUNNING
PERMIS DE TRAVAIL № 261288

Afgeleverd aan FANCELLO
délivré à Giovanni

geboren de 28 oktober 1932
né le
te Olmisola
à

Nationaliteit ITALIAAN
Nationalité

De Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg heeft
Le Ministre du Travail et de la Prévoyance sociale
de hiernevens aangeduide vreemdeling toelating ge-
a autorisé l'étranger désigné ci-contre à travailler en
geven te werken in hoedanigheid van
qualité de

ongeschoolde landbouwwerker

voor rekening van N.V. Kolenmijnen
pour compte de

te GENK
à

voor een termijn vanaf - 7 JAN 1957
pour un terme allant du
tot en met - 6 JAN 1958
au

Volgens de toelating aan deze werkgever verleend
Suivant l'autorisation accordée à cet employeur
de - 1. Feb 1957
le
onder n° 52-21/89
sous le n°
GENK de 13 MAI 19
le

DE BURGEMEESTER,
LE BOURGMESTRE,

1982 Boxbergheide. Foto van het toenmalige huis van mijn nonno en nonna. Vanaf 2001 ook mijn ouderlijk huis.

1986 Foto van mijn nonno en nonna getrokken bij hun thuis op de Sintelstraat in Boxbergheide

1976, Nonno met papa in de zee in La Caletta, Sardinië, Italië

Pas vanaf de tweede generatie heeft de citétaal zich kunnen ontwikkelen, doordat de kinderen van emigranten naar Nederlandstalige scholen begonnen gaan. Daar kwamen ze in contact met de Nederlandse taal en namen die ook mee naar huis. Ook de opkomst van de televisie stimuleerde de gezinnen om Nederlands te leren. Uiteindelijk onstond er een soort verbasterd Nederlands, ook wel 'kapotte Vlaams' genoemd door de mijnwerkers. Vandaag horen we die term nog steeds terugkomen in de citétaal als: 'mijn Nederlands is gans kapot'. De citétaal van vandaag is tot stand gekomen door de mijnwerkerstaal van toen. (De Belie, 2019)

De citétaal heeft ook invloeden van het Italiaans en Arabisch. Later kwamen er ook invloeden van het Spaans, Turks en Marokkaans. Het taaltje is zo apart dat het voor niet-Limburgers vrij moeilijk te volgen is. Typisch voor het cités is de uitspraak van de sj-klank. Wanneer men een s of sch hoort in het begin van een woord, wordt dit uitgesproken als sj. Bij de lidwoorden is het zo dat 'de' veralgemeend of weggelaten wordt. Zo zegt men bijvoorbeeld 'ik ga shopping' in plaats van 'ik ga naar de shopping' . Het aanwijzend voornaamwoord 'die' komt ook vaak voor in de spreektaal, zoals bij 'die meisje'. Zoals al eerder vermeld, heeft het Italiaans het cités sterk beïnvloed. Zo gebruikt men 'mado' in plaats van de Engelse uitdrukking 'oh my god'. Dit komt van het Italiaanse woord 'madonna' (De Kock, 2016).

Sj-klank

De sj-klank is een typisch kenmerk van de Genkse citétaal. Professor Stefania Marzo spreekt van een palatalisatie van de letter s. Palatalisatie is een term die wordt gebruikt om aan te geven hoe je je tong gebruikt tijdens het uitspreken van bepaalde klanken, in dit geval de sj-klank. De oorsprong van dit fenomeen kan twee mogelijke verklaringen hebben. Een eerste verklaring is de link met een aantal Zuid-Italiaanse dialecten zoals bijvoorbeeld het Napolitaans of Siciliaans. Ten tweede kan dit fenomeen ook beïnvloed zijn geweest door enkele Limburgse lokale dialecten. In sommige van deze dialecten worden sch-klanken namelijk uitgesproken als sj, zoals bij het woord schoen, dat dan wordt uitgsproken als shoen of shoon. De populariteit van deze sj-klank is vooral te danken aan de serie Safety First met als hoofdpersonage de Shmos, die in de serie onder andere ook vaak het woord shtijl gebruikt. Door de serie dook deze manier van praten meer en meer op in de media en reclamewereld (Universiteit van Vlaanderen, 2020). In 2008 startte bijvoorbeeld Media Markt een campagne op Genkse lijnbussen met de boodschap 'Mi jo, wat een sjikke prijzen- vies weinig' om op die manier hun jonger doelpubliek in Genk aan te spreken (Koeman/Delaere, 2015). Wat ook erg opviel was dat het woord shtijl meer en meer online gebruikt werd tot op het punt dat er een nieuwe manier van schrijven ontstond. Men gebruikte sj of sh om zo de sj-klank neer te kunnen schrijven. Het is ook belangrijk om aan te halen dat niet enkel allochtone, maar ook autochtone jongeren het woord- en klankgebruik zijn beginnen hanteren (Universiteit van Vlaanderen, 2020).

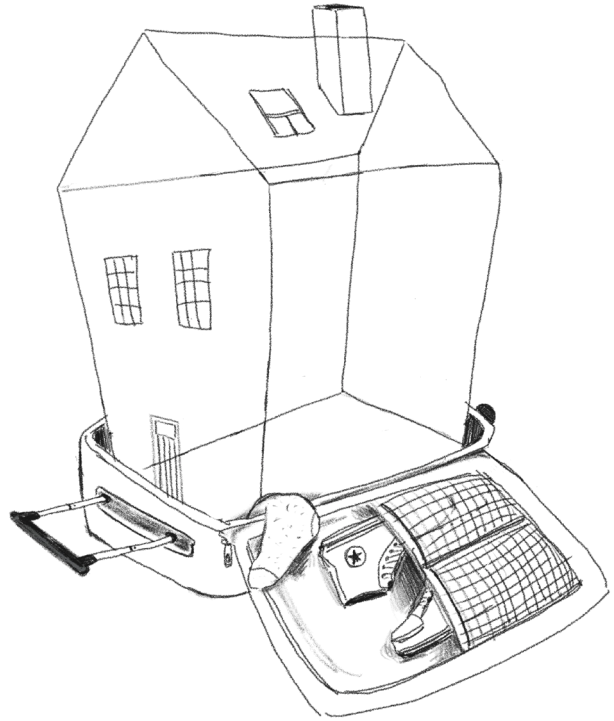

1973 – Nonna thuis in Kolderbos

1998 – nonno thuis in Boxbergheide

Straattaal in Duitsland, Nederland en de Verenigde Staten

Kiezdeutsch

Het Kiezdeutsch is een samensmelting van Standaardduits, migrantentalen zoals Turks en Arabisch, en diverse varianten van het Duits, waaronder dialecten en sociolecten. Volgens professor Heike Weise is het een informele variant die kan worden beschouwd als een dialect, vooral gekenmerkt door invloeden van het Turks en Arabisch. Deze invloeden zijn het gevolg van de immigratiegolf van 1960, die ontstond vanwege de werkgelegenheidskansen in Duitsland.

Kiezdeutsch wordt voornamelijk gesproken door jongeren in stedelijke gebieden en dient als een uitdrukking van een nieuwe identiteit, waarbij respect wordt getoond voor hun multiculturele achtergrond. Het is belangrijk op te merken dat niet alle sprekers van Kiezdeutsch een immigratieachtergrond hebben, wat het onderscheidt van het zogenaamde ***Gastarbeiterdeutsch.*** (Ugent Vakgroep Taalkunde, 2014)

Kanak Sprak

Het is ook van belang om Kiezdeutsch te onderscheiden van Kanak Sprak, aangezien de laatste een denigrerende term is die wordt gebruikt voor de taal gesproken door immigrantenarbeiders uit het Nabije en Midden-Oosten. (Ugent Vakgroep Taalkunde, 2014) Het woord "Kanake" is een uiterst denigrerende term die sinds ongeveer de jaren 1970 wordt gebruikt om te verwijzen naar buitenlanders, voornamelijk van Turkse afkomst. Ondanks het feit dat "Kanake" nog steeds wordt beschouwd als een scheldwoord, gebruiken sommige Duitse minderheden het als een geuzennaam. Volgens Tom Sheesman ontstond deze "strijdlustige" toepassing van de term in de hiphopscene aan het einde van de jaren 1980, waar het werd vergeleken met het gebruik van "niggah" door Amerikaanse rappers. (Loentz,2006)

De Turks-Duitse auteur Feridun Zaimoglu introduceerde in 1995 in zijn boek ***Kanak Sprak: 24 notities van onenigheid uit de marge van de samenleving***, het etnolect dat wordt gesproken door mensen die zichzelf omschrijven als 'Kanaken'. Met zijn provocerend werk werd hij gezien als een heldhaftige pionier en dus ook wel Kanak Malcolm X of de Kanak Che Guevarra genoemd. Wat hij gemeen heeft met deze historische figuren is hun gedeelde geschiedenis van onderdrukking. Zaimoglu verzet zich tegen machtsstructuren in de Duitse samenleving, die de bevolking verdelen op basis van etnische afkomst. (Minnaard, 2008) Tegelijk is Zaimoglu's werk ook zo spraakmakend omdat het 'Kanak Sprak' assertief als literair-artistiek vehikel presenteert.

Tegen het einde van de jaren 1990 werd dit etnolect steeds bekender bij het grote publiek en werd het een integraal onderdeel van de Duitse popcultuur, met name in het genre van de "Kanakcomedy", waarin karikaturale portretten van allochtonen werden getoond. Vaak werd daarbij "Kanakisch" gesproken, een stereotiepe versie van het werkelijke etnische dialect dat sommige Turkse Duitsers uit de tweede en derde generatie spreken. (Loentz, 2006)

Etno-, socio- of dialect?

Een taal heeft, buiten zijn hoofdtaal, nog verschillende varianten. We zullen hier de drie variantensoorten die het meest relevant zijne voor deze scriptie verklaren. Als eerste hebben we het etnolect. Dit is een taalvariant die afhangt van een etnische gemeenschap of cultuur (Ugent Vakgroep Taalkunde, 2014).
Een voorbeeld hiervan is Surinaams-Nederlands. We kunnen hier ook de eerste vormen van Genkse citétaal onder klasseren omdat deze taalvariantit toen enkel werd gesproken onder migrantenarbeiders in de mijn. Dan hebben we sociolecten. Dit zijn taalvarianten die geassocieerd worden met een bepaalde sociale groep binnen een samenleving (Ugent Vakgroep Taalkunde, 2014),

zoals bijvoorbeeld jongerentaal. Onder deze categorie valt ook de Genkse citétaal van vandaag. Waaronder Kiezdeutsch valt is niet meteen duidelijk. Heike Weise beschrijft het als een multi-etnisch dialect, terwijl een andere Duitse taalkundige, Helmut Glück, het eerder ziet als een sociolect (Krauter, 2016).

Een etnolect wordt gevormd door de etniciteit van een specifieke gemeenschap en put uit hun andere moedertaal, waardoor een variant ontstaat binnen de officieel gesproken taal. In het geval van Kiezdeutsch is dit het Duits. Aan de andere kant richt een sociolect zich op de sociale achtergrond van een bepaalde groep mensen, waarbij parameters zoals leeftijd, sociale klasse, geslacht en combinaties van deze kenmerken een rol spelen (Ugent Vakgroep Taalkunde, 2014).

Het Kanak Sprak zouden we dan weer eerder onder etnolect categoriseren doordat dit voornamelijk gesproken werd onder Turkse migranten in Duitsland. Tot slot hebben we de dialecten, de taalvariant die het meest gekend is. Dit wordt gesproken binnen een specifieke geografische regio bijvoorbeeld het Oost-Limburgs en wordt dan ook vaak van generatie op generatie doorgegeven (Ugent Vakgroep Taalkunde, 2014).

Kiezdeutsch wordt beschouwd als een turbodialect, wat betekent dat het zich in vergelijking met andere dialecten opmerkelijk dynamisch ontwikkelt. Emily Krauter stelt in haar thesis vast dat gender ook invloed heeft op het gebruik van de taal (Krauter, 2016). Bij jongens neigt de taal naar grofheid, wat bijdraagt aan een stoer imago, terwijl meisjes vaak minder agressieve woorden gebruiken. (Krauter, 2016) Dit fenomeen komt ook voor in het Genkse cités. Dit verklaart waarom de voorbeeldzinnen in de woordenlijst meestal vanuit een mannelijk perspectief zijn geschreven.

Amsterdamse straattaal

De Amsterdamse straattaal, oftewel ***Damsko taal***, is een jongerentaal die heel wat invloeden heeft uit het Sranan, Marokkaans (Arabisch), Turks en het Amerikaans Engels. Net zoals de Genkse citetaal dient de Amsterdamse straattaal om gedachten, ideeën en meningen onder woorden te brengen.Tegelijkertijd is het ook een belangrijk deel van de identiteit van jongeren. Doordat zij zich met verschillende groepen en subgroepen op basis van voorkeur, leeftijd, interesse en taalgebruik identificeren, kunnen we niet spreken van 'de Nederlandse jongerentaal'. (Van den Braak, 2002)

Maatschappelijke perceptie en stigmatisering

Amsterdamse straattaal had net zoals de Genkse citetaal een negatief imago omdat men dacht ze het gevolg was van een gebrekkige taalbeheersing van allochtone jongeren. Taalonderzoeker René Appel bewees het tegendeel. Hij concludeerde dat jongeren die het Nederlands niet goed beheersen minder straattaal gebruiken. Het gebruik van straattaal gebeurt niet omdat men woorden wil vervangen uit een gebrek aan woordenschat maar uit creativiteit. Je kan pas alternatieve woorden zoeken als je de basiswoorden in het Nederlands kent. Daarenboven blijkt dat ook jongeren met Nederlands als moedertaal gebruik maken van straattaal. Het etiket 'straattaal' leidt ertoe dat bepaalde negatieve eigenschappen die aan straattaal worden toegeschreven, automatisch worden verbonden met de sprekers ervan. Zo beschreef Mieke Zijlmans straattaal in ***Taalschrift*** (2004) als een vorm van taalgebruik met 'duistere' en 'onverstaanbare' woorden die 'luidkeels' worden uitgesproken, terwijl de sprekers ervan vaak als intimiderend worden gezien en anderen een gevoel van onveiligheid kunnen bezorgen in openbare ruimtes. Op deze manier worden taalkundige verschillen omgezet in sociale contrasten. (Cornips/de Rooji, 2010)

Na de Tweede Wereldoorlog groeide de interesse van commercie en media voor jongerencultuur gestaag. Industrieën gericht op kleding, muziek en media raakten geïntrigeerd door de opkomende jeugdsubculturen en begonnen deze te 'vercommercialiseren' in aangepaste vorm, gericht op een publiek dat niet beperkt was tot jongeren, maar ook volwassenen omvatte die zich

wilden verbinden met jeugdigheid. Deze ontwikkeling bracht echter ongemak met zich mee voor de mensen binnen de jongerengemeenschappen die zagen hoe hun culturele identiteit werd geëxploiteerd. Ironisch genoeg dwong dit de jongeren om voortdurend hun culturele uniciteit te vernieuwen om zichzelf te kunnen blijven uitdrukken. (Cornips/de Rooji, 2010)

Hoewel de taalkundige eigenheid van subculturen lange tijd onaangetast bleef door dit proces van exploitatie en commercialisering, veranderde dit met de opkomst van hiphop als een commercieel muziekgenre, eerst in de Verenigde Staten in de jaren 1980, gevolgd door Nederland enkele jaren later. De taal die in hiphopmuziek wordt gerapt, weerspiegelt direct de radicaal creatieve taalpraktijken van jongeren. Door middel van lexicale innovatie en het lenen van woorden uit het Engels en migrantentalen, houden zij zichzelf op symbolische wijze op afstand van de standaardtaal van de mainstream en daarmee ook van de mainstreamsprekers van die taal. De stoere, eigenzinnige en soms zelfs gewelddadige toon van Nederlandstalige rapteksten heeft een grote aantrekkingskracht bij jongeren die dezelfde principes van taalkundige vernieuwing en leenwoorden toepassen in hun dagelijks taalgebruik maar zich niet direct in de rapscene bevinden. Deze variatie van het Nederlands wordt vaak aangeduid als straattaal en is onderwerp van discussie in de media, het onderwijs en wetenschappelijk onderzoek. (Cornips/de Rooji, 2010)

Het is niet verrassend dat vooral jongeren in multiculturele steden een alternatieve vorm van het Nederlands ontwikkelen, waarin directe invloeden van talen zoals Sranan, Arabisch, Berber en Turks te herkennen zijn. Een aanzienlijk percentage van de jongeren in deze steden heeft namelijk één of beide ouders die buiten Nederland geboren zijn, en zijn vaak tweetalig opgevoed. Wat echter wel verrassend is, is de groeiende interesse in deze jongerentaalvarianten van het Nederlands in de afgelopen jaren. Hoewel jongerentaal altijd heeft bestaan, was er vóór 1990 weinig aandacht van journalisten en onderzoekers hiervoor. Dit veranderde in de jaren 1990, toen migratie en integratie belangrijke onderwerpen werden in het politieke en maatschappelijke debat. (Cornips/de Rooji, 2010)

Amerikaanse slang

Slang is een manier van praten die voornamelijk in een informele setting voorkomt. Het is een soort spreektaal die buiten het standaardgebruik valt en een heel aantal verzonnen woorden en zinnen bevat. Vooral in films, televisie, kranten en tijdschriften neemt het gebruik van slang toe. Dit zorgt ervoor dat Amerikaanse slang meer en meer invloed heeft op het dagelijkse taalgebruik.

Het taaltje kunnen we aan heel wat kernmerken herkennen, zo bijvoorbeeld humor. Slang wordt over het algemeen gezien als iets humoristisch doordat het vaak een fonetische schrijfwijze heeft om zo door iedereen gemakkelijk begrepen en onthouden te kunnen worden. Een voorbeeld is het gebruik van rijm, zoals in ***razzle-dazzle*** (carnaval) of ***the bees knees*** (uitstekend, goede kwaliteit). Ook worden vaak acryniemen gebruikt zoals ***GOAT (Greatest Of All Time)***. (Zhou, 2013)

Ten tweede is ook de beknoptheid van woorden typerend, zoals ***rizz*** dat is afgeleid van ***charisma***. Vaak wordt er gebruik gemaakt van expressieve eenlettergrepige woorden.

Als derde kernmerk hebben we originaliteit. Jongeren staan erom gekend om continu te spelen met woorden door dingen te hernoemen of iets compleet nieuws uit te vinden zoals het woord ***slay***, dat gebruikt wordt om uit te drukken dat iets fantastisch is, of de uitdrukking ***it's giving***, die wordt gebruikt in een context wanneer iets je aan iets anders doet denken. Anderen gebruiken deze woorden dan om mee met de trend te zijn. (Zhou, 2013)

Tot slot hebben we de veranderlijkheid van slang. Woordenschat blijft zelden langer dan een jaar in gebruik door de constante veranderingen in de cultuur en het gebruik van social media. Bij elke generatie komen er nieuwe woorden bij en worden andere ouderwets of vinden die toegang in de standaardtaal. Een voorbeeld hiervan is het woord ***gay*** dat in de jaren 1930 onder slang viel als synoniem voor ***homoseksueel***. Ondertussen behoort ***gay*** tot de standaardtaal. (Zhou,2013)

Inspiratie

Citétaal is een "taal" die heel inspirerend is doordat ze zo tot de verbeelding spreekt. Dat komt omdat ze is opgebouwd uit combinaties van banale Nederlandse woorden en/of letterlijke vertalingen uit het Italiaans. Ze roept een vreemde, eigenzinnige en ook humoristische beeldtaal op waardoor de creativiteit geprikkeld wordt. Deze humoristische beeldtaal kunnen we ook het gevolg noemen van metaforen. Mijn praktijk is een spel met metaforische principes waarbij ik alle associaties die de uitspraken oproepen doordenk. Een voorbeeld hiervan is de metaforische uitdrukking ***die meisje kraken***. We kennen beide woorden ('meisje' en 'kraken') op zichzelf maar het samenvoegen van de woorden is heel vreemd en kan verwarrend zijn voor iemand die citétaal niet beheerst. In mijn geval zou ik beginnen brainstormen over alle letterlijke manieren waarop een persoon "gekraakt" kan worden. Door associaties te maken met bijvoorbeeld een eekhoorn die een nootje kraakt of een notenkraker begin ik met de opbouw van mijn tekening. In mijn tekeningen probeer ik vaak nog een verrassend element toe te voegen dat zorgt voor bijkomende humor in het tafereel. Een voorbeeld van zo'n verrassend element zien we in de tekening ***Ga kakke***. Naast het reusachtige toilet zien we iemand die vastgebonden boven het toilet wordt gehouden, waarbij een ander personage het touw dreigt door te knippen zodat de hangende persoon zal vallen en doorgespoeld worden. Ook zien we langs het toilet een stripdanseres die hangt aan een wc-borstel. De combinatie van deze elementen is onverwacht en daarom grappig. Je zou kunnen stellen dat ik het procedé van de straattaal, nl. het versmelten van onverwachtse of incompatibele componenten, toepas in mijn beeldend werk.

Natuurlijk wordt het cités ook gebruikt in andere disciplines zoals muziek en poëzie. De Genkse rapscene is met de jaren erg opgekomen, denk maar aan Don Luca, Chaz en Goeie Jongens. Hun rapteksten zijn geschreven in citétaal. Waarom citétaal zo goed past in een muzikale context zoals rap, komt vooral ook door haar ritme en vulgariteit. Als we inhoudelijk kijken naar de muziek zien we dat veel artiesten ook verwijzen naar de mijn of rappen over 'zwart goud', wat refereert aan de steenkoolindustrie.

"Hey Yo de taal gans kapot net als mijn achterlicht
Maar in de cité's knijpt iedereen een oogje dicht
De oren gespitst,alle ogen gericht
Zegt ge iets gans geflipt, wordt het zo opgepikt
Het gaat viraal,check die YouTube clicks
Hoor ze praten als ons, van As tot in Bree
Cité-ratten zijn al jaren op tournee
Als ge nu wilt of niet, ze pakken alles mee
Iets uitlenen is voor onbepaalde duur 2 jaar later vindt ge uw materiaal
bij uw buur (Vies aan branden) Da betekent overstuur
Want ge weet 100 %, het passeerde de hele buurt (men filme aan zien)
Ge gelooft uw ogen niet
Als er dingen verdwijnen want niemand goocheld hier ma
Leven is door, dus laat staan paesa, laat staan gardasj,
ja laat staan achoja..." (Schulz. T, z.d.)

Deze passage komt uit de lyrics van het nummer ***Wa Make*** van Don Luca. Tijdens het luisteren merk je meteen het ritme op in de taal, dat nog versterkt wordt door het rijmschema. Ook wordt er op het einde van de strofe een knipoog gegeven naar de verschillende culturen waarmee de jongeren in Genk samenleven. Het woord ***paesa*** verwijst bijvoorbeeld naar het Italiaanse woord ***paesano***, dat letterlijk ***dorpeling*** betekent en gebruikt wordt om een goede kennis uit dezelfde woonwijk aan te spreken.

Een tweede opvallende kenmerk is de vulgariteit. Citétaal is een 'vuile' taal: ze bevat tal van spottende of sarcastische benamingen, drukt dreigementen en emoties op een heel plastische manier uit. Een voorbeeld is ook het gebruik van de woorden 'moeder' en 'zuster': in zuiderse culturen worden die twee personen erg geprezen en daarom worden ze dus ook snel gebruikt als wapen.

Een andere grote reden dat deze taal zo populair is geworden is dat ze sommige gevoelens beter kan vertalen. Als iemand in de problemen zit, gestresst is en zich erg slecht voelt, is het niet genoeg om te zeggen 'Ik ben heel boos geworden op haar'. Nee, de ernst van de boodschap komt veel beter tot uiting door te zeggen: 'Ik was foks-wild en ben vies beginne flippe op die'.

Het ritme van de citetaal is niet alleen aantrekkelijk voor rapmuziek, maar ook voor poëzie. Door haar uitspraak, ritme en intonatie vraagt citétaal er bijna om om gebruikt te worden in poëtische teksten. Op het socialemediaplatform Instagram vind je bijvoorbeeld het account ***g.enck***. De maker ervan is anoniem en post regelmatig korte gedichten in citétaal, die gaan over het alledaagse leven in Genk. Hij of zij schrijft over banale onderwerpen maar geeft ook vaak kritiek op actuele gebeurtenissen, zoals de coronamaatregelen, de oorlog tussen Israël en Palestina, racisme ... Een concreet voorbeeld is dit:

> *"Fa-taal, die jonge dacht dat die stijl was aan make ma stond met z'n ritse ope die meisje te krake" (g.enck, post op Instagram, 3 februari, 2020)*

In dit gedicht zien we hoe de schrijver rijmt met de woorden ***make*** en ***krake***. Het weglaten van de letter n aan het einde van een woord is iets typisch Limburgs. Dit zorgt ervoor dat de uitspraak van de woorden wordt uitgerokken en er meer inonatie kan gelegd worden. ***Stijl maken*** en ***meisjes kraken*** zijn uitspraken uit het cités.

Afbeelding 1: genksememes, 2022

Naast de inspiratie die ik kreeg door mijn omgeving, mijn familie en vrienden, raakte ik ook erg geïnspireerd door memes. Memes worden vaak onderschat doordat hun ontwerp heel amateuristisch kan overkomen. Foto's of tekeningen worden heel vaak op een simpele manier samengevoegd die geen aandacht schenkt aan esthetiek. Net deze spontaniteit draagt bij aan de luchtige humor. In het bovenstaande voorbeeld (afbeelding 1: genksememes, 2022) worden de citéuitdrukkingen peren en blo dat ge zijt gebruikt in combinatie met een beeld van een scène uit ***Willy Wonka and the Chocolate Factory***. De gezichtsuitdrukking van Willy Wonka geeft de lezer een aanwijzing op welke manier de booschap wordt verteld. Daardoor krijgt de lezer iets meer context over de intonatie en het spottende element erachter. Soms kan het moeilijk zijn om een tekst te lezen en in te schatten op welke manier die effectief zou gesproken worden. We horen geen inonatie of zien geen expressieve uitdrukkingen van de verteller. Bij memes wordt het gebrek aan dergelijke indicatoren gecompenseerd. Het vult deze vraagtekens in en tegenlijkertijd zorgt het voor bijkomende humor.

Besluit

De opkomst en ontwikkeling van de Genkse citétaal is een fascinerend fenomeen dat niet alleen een belangrijk onderdeel van de lokale cultuur vormt, maar ook een bron van inspiratie en creativiteit is geworden. Deze unieke taal, ontstaan uit de behoefte aan communicatie en verbondenheid onder Italiaanse migranten die in de mijnen werkten, heeft zich ontwikkeld tot een interessant taalsysteem dat de diversiteit in Genk weerspiegelt.

Het ritme van de citétaal, gekenmerkt door haar sj-klank en fonetische eigenschappen, draagt bij aan haar aantrekkingskracht en expressiviteit, waardoor het niet alleen een populaire vorm van alledaagse communicatie is geworden, maar ook een inspiratiebron voor artistieke expressie, zoals rapmuziek, poëzie, film, grafische vormgeving en illustratie. Door de jaren heen heeft de citétaal zich verrijkt met invloeden uit andere talen en culturen, waardoor het een dynamische en evoluerende taal is geworden waarbij voortdurend nieuwe betekenissen en uitdrukkingen ontstaan.

Naast haar rol als communicatiemiddel heeft de citétaal ook een belangrijke sociale functie, omdat ze ook fungeert als een bron van identiteit en gemeenschapsvorming voor de Genkse bevolking. Het belang van de citétaal reikt verder dan alleen linguïstische en culturele aspecten. Het is een levendige uiting van de veerkracht en creativiteit van de Genkse gemeenschap, die haar eigen unieke stem heeft gevonden te midden van een snel veranderende wereld. Als zodanig verdient de citétaal niet alleen erkenning en waardering voor haar culturele waarde, maar ook onderzoek en behoud om ervoor te zorgen dat het erfgoed van de Genkse gemeenschap levend blijft voor toekomstige generaties.

Archief

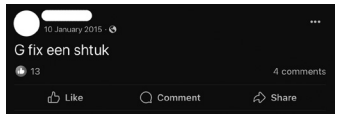
De woordenlijst is grotendeels gebaseerd op mijn eigen kennis, maar dankzij mijn start met het archiveren kon ik deze veel sneller vervolledigen. De verschillende contexten waarin de citétaal wordt gebruikt, boden veel inspiratie voor het schrijven van voorbeeldzinnen en leverden ook ideeën op voor mijn praktijkwerk. Het archief is opgedeeld in twee hoofdcategorieën in hoe de taal verspreid wordt: sociale media en de muziekwereld, naast mond-tot-mond-communicatie.

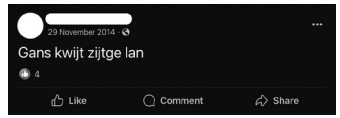
Socialemediaplatformen

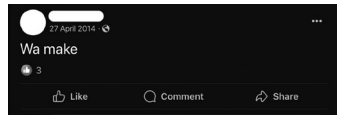
Facebookpagina's

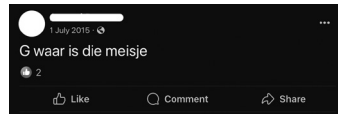
Deze Uitspraken Zijn Tipisch Genks...: (persoonlijke communicatie)

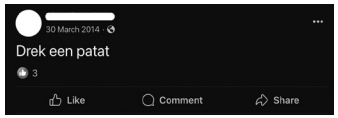

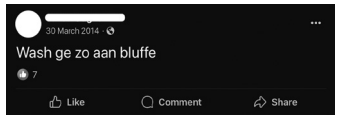

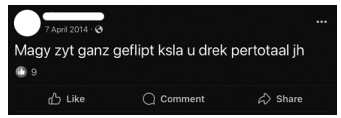

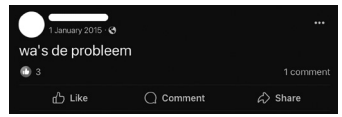

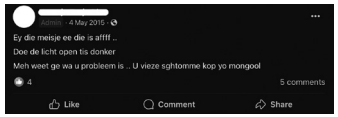

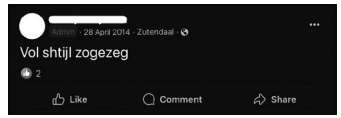

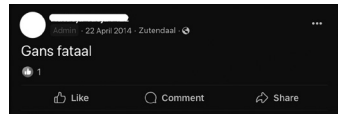

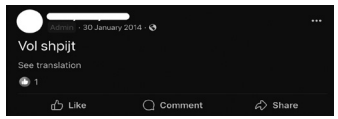

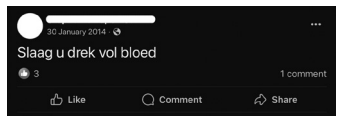

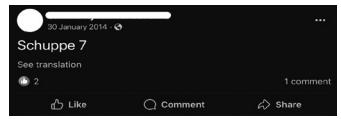

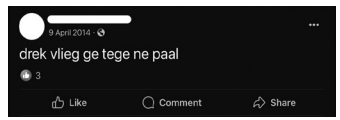

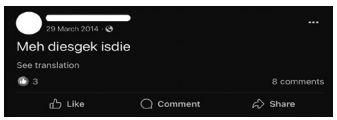

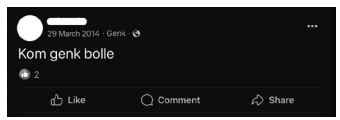

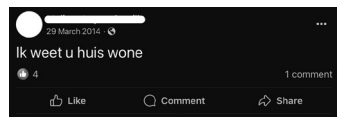

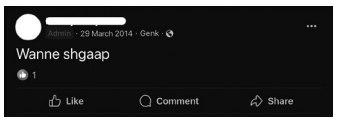

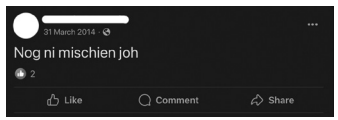

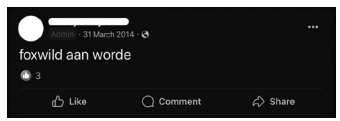

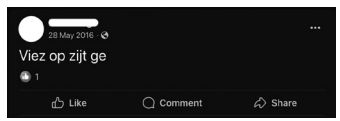

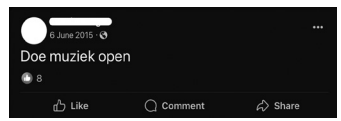

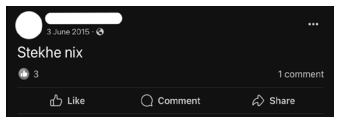

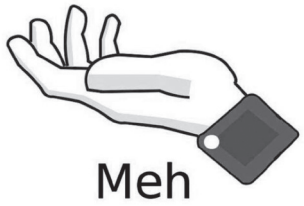

Genkse Shtijl

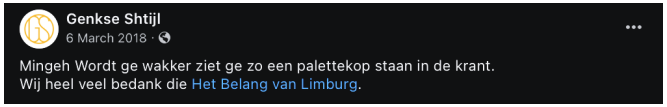

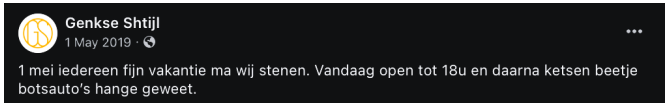

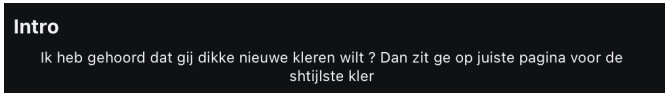

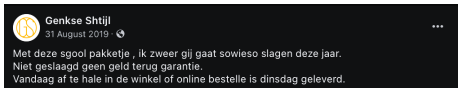

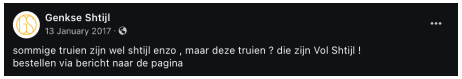

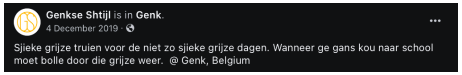

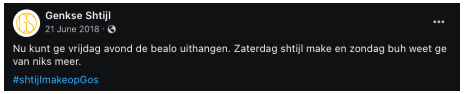

Make G , Shteke niks ?

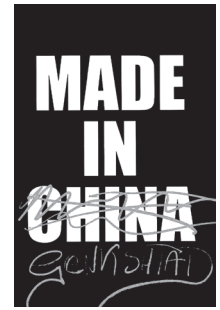

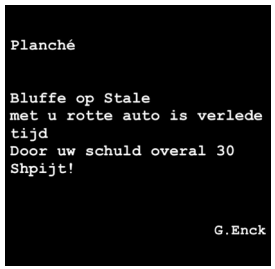

Instagrampagina's

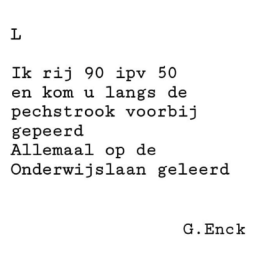
Poëzie

@g.enck

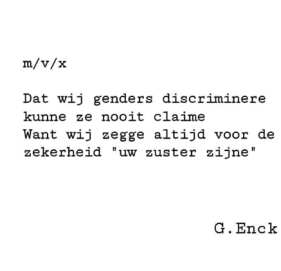

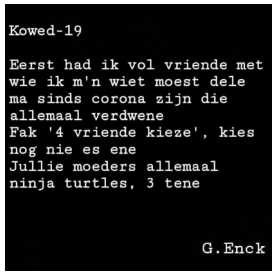

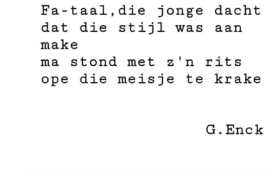

Zogezegd zware zakeman
maar verkoopt niks
anders dan ziever op
instagram
G.Enck

Niks op stap dit weekend?
Niks planne?
Dan kunt ge nog altijd
bij Bruno's gaan hange
G.Enck

Als we vinde dat ge niks
waard zijt zegge we da in
klare taal
één woord, opmateriaal
G.Enck

Als corona er nu wel
of nie was
sowieso half Genk op
ziekekas
G.Enck

Blut op einde van de
maand
Fataal kameraad
Morge dopkaart binnegooie
bij syndicaat
G.Enck

Ge vindt u eige een
player, de koning in het
schaakspel van het leve
Maar hier in Genk spele
we kaarte en zijt gij
eerder een boer of
schuppe zeve
G.Enck

Ik vroeg naar die
meisje als die zin had
in shisha
ma die wou liever naar
Stale gaan voor een
panini van Lilla
G.Enck

Kumpir
Gevulde aardappel
Turke ete dat
Volle patat
G.Enck

Shpijt!
Zo VOL van u eige dat
ge OP zijt!
G.Enck

We bakke een paar
stokke en tappe Sambuca
op de achtergrond
speelt 'Wa make?' van
Don Luca
G.Enck

Wa ze ook zegge, 'k zou
nooit ergens anders
wille leve
dan in de stad waar ge
ene een platte kunt
geve omdat die u balle
is aan breke
G.Enck

Als ze wille dat meer
jongere shopping 1
bezoeke
vlam er dan een paar
zetels en rekke vol
boeke
G.Enck

'K heb geen glaze bol,
ma 1 ding wa ik
jaarlijks voorspel
1 mei kermis,
botsauto's, altijd
bordel
G.Enck

"Wa's ge vies aan
kijke?", de meest
gestelde vraag
maar wat het juiste
antwoord is weet ik nog
altijd niet tot op de
dag van vandaag
G.Enck

Altijd een verrassing,
hoe kort ook de busrit
altijd wel een bealo
die bij u op de bus zit
G.Enck

Ga
Nie zage
Nie zevere
Nie memme
Nie pijpe
Ga kakke
Ga shpele
Ga knikkere
Ga schijte
G.Enck

Overal in Genk hoort ge
vieze verhale
ma nie zo geflipt als
die ge hoort op Stale
G.Enck

Memes

@genksememes

Als ge ene voorbij die trajectcontrole ziet peren

Als ge vies gezeverd hebt op uw sollicitatiegesprek ma die nemen u toch aan

Ik die probeer om nie achter elke zin 'snapt ge?' te zeggen

Hoe ik rij met m'n ma in de auto:

Hoe ik rij als ik alleen ben:

Als iemand vol geluiden maakt terwijl die eet

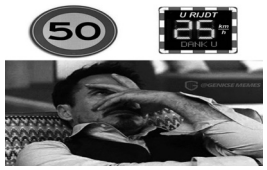
Wanneer ge dacht dat ge een dikke schijf had opgezet ma die vanachter wilt dat ge de aux-kabel geeft

Als ge op wc was opstap ma die dj haalt oppeens uw liedje uit

Hoeveel ge moogt: Die schup voor u:

"Kom toch mee Versuz, da gaat af zijn!" Versuz:

Als ge uw kleine neefke voor de eerste keer slecht ziet gaan op een festival

Ik: Meh hoe komt dat ik vies rugpijn heb?
Ook ik:

Als ge verzendkosten moet betalen

Als Flamani Italianen lui noemen terwijl uw vader/grootvader zijn leven riskeerde in de mijn

Als ik 5€ kreeg iedere keer dat iemand 'wa make' zei

Die ene die alles serieus neemt

We hadden geen gsm, we wisten hoelaat het was als die lampen aangingen

Als meisjes hun haren zelf kleuren met verf van Kruidvat

Stijl make in 2005 starterpack

Als ge op wc was opstap ma die dj haalt oppeens uw liedje uit

Ik tegen mezelf voor ik een meme post

Als ge uw kleine neefke voor de eerste keer slecht ziet gaan op een festival

Als die meisje 'wa make' stuurt en ge weet nie of ge eerlijk moet zijn of nie

Als ge eindelijk die hoerezoon kunt inhalen die uw ballen was aan breken

Mensen die hun mondmasker zo meenemen denken dat die vol stijl hebben

Ik: Meh hoe komt dat ik vies rugpijn heb?
Ook ik:

Wanneer ge na een lange tijd een kameraad tegenkomt die vies veranderd is

Hoe ge een racistische flamano herkent

Wanneer mannen een kast van een lijf hebben ma die kop blijft fataal

Als die jongens op de achterbank een dikke schijf op zetten

Die ene die alles serieus neemt

genksememes Filmen heb ik daar gezien

#genk #3600genk #genk3600 #genksememes #genkmemes #memesgenk #citememes #waterschei #zwartberg #winterslag #hasselt #diepenbeek #bilzen #as #zonhoven #thezoohasselt

160 w.

Wanneer vorige week nog 25 graden was ma er nu uit het niks een sneeuwstorm is

Ge wist dat de les af ging zijn als iemand die TV ging halen

Wanneer u ma zei dat ge uw rommel moest opruime ma ge wou stijl make

@memesgenk

memesgenk 29min.
Stel me een vraag
Wie is de opste kop van Genk
pff heb teveel mensen die ik vies op vind

Wanneer leerkracht vraagt waarom ge op u gsm was
@memesgenk
Ik nie denken, moet die uithalen

Dus gy hebt mn schoenen gestolen
Sorry zusje

"Seeh wa denk ge dat ik dom ben?"
"Buhh g ik weet niet"

Wanneer iemand u blutskop noemt

Wanneer mensen van u klas zeggen er was een achterkant op de examen
Zeg wollah?

"Kom ik neem je mee op date"
De date:
shopping

Gevecht gebeurt op station
Iedereen in Genk:

Wanneer u vriend eerst zegt dat die shopping is en ge tot daar wandelt maar daarna bib is
Thomas heeft nog nooit zone gezever gezien

Wanneer u vriend van de trappen valt en die staat niet meer op
die beweegt niemeer

"Ma gij zijt een kast G"
Gewoon G

Ruzie gaande
Ik die wilt opsteken:
ABO WAT DIE ZE!!

"G nie naaien jo"
"Geen stress ik naai u niet"
Ik:

"Meh dikke t-shirt van waar heb ge die?"
"Online besteld g"
Online besteld:

Wanneer ge pas hebt gegeten en ge gaat in de g-force
Bealo

Wanneer iemand u een pallettekop noemt

Wanneer er klasfoto is en die ene moet weer begaaien

Wanneer gij en u vriend spreekbeurt hebben en gewoon vies aan zeveren zijn

Wanneer ge u bus ziet vertrekken en loopt om die te halen maar die stopt niet
Shame
wejow schade

Wanneer er geen zitplaatsen meer zijn in de bus en ge geen schande wil maken wanneer de chauffeur remt en gas geeft

"Ja kom naar die fuif dat gaat vies af zijn wollah kom"
Op de fuif:

Wanneer 2 mensen ruzie beginnen te maken en ge wilt dat erger maken
ABOOOOO!!

Wanneer ge "Wa make" zegt in plaats van "alles goed"

WANNEER IEMAND BLIJ IS
MEH OKE JOH MOET GE EEN BALLON HEBBE??

"G kom gwn mee ik trakteer u wel"
Mijn skere hoofd:
Zeg wollah ge trakteert?

Wanneer ge u nieuwe klas ziet
Was ge serieus bezig?

Wanneer iemand u kapot hard uitmaakt en ge weet niet meer wat ge moet zeggen
U moeder en u vader zijne

Wanneer ge met een jongen/meisje buiten gaat en u kleine broertje/zusje naait u bij u ouders
Wacht tot ik u pak zemmel

Wanneer ge met u ouders Genk zijt en ge ziet vol koppen

Wanneer ge teveel zevert
"Kom naar buiten u kind heeft teveel op jullie gezworen ma die zevert alleen maar"

Wanneer die turk van kebabzaak ze prijs weer hoger maakt

Wanneer ge in de bos wandelt en ge ziet opeens deze
"WA MAKE?"

Wanneer ge niet leert voor u examens en gewoon iets zevert

Wanneer tijdens de toets leerkracht voorbij u wandelt en ge van stenen weet

Wanneer iemand vraagt aan u welke lokaal ge les hebt
Buh he, wa weet ik

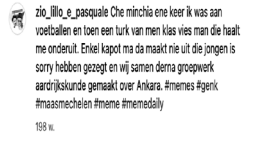

Wanneer 2 mensen ruzie beginnen te maken en ge wilt dat erger maken
ABOOOOO!!

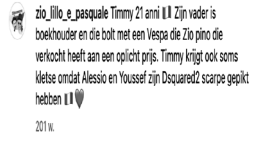

Wanneer u vriend zegt dat die u met een meisje heeft gezien en ge doet alsof ge van niks weet
Zeg wollah?

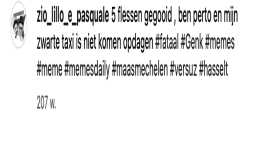

Genkenaar: Wa make G
Iemand uit Oostende: Wat maak ik???

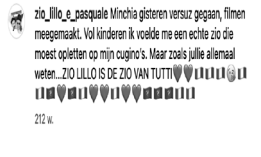
@ziolilloeziopasquale

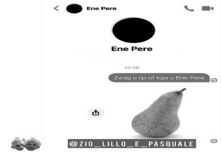

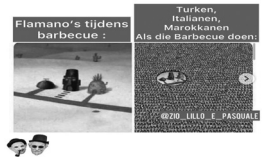

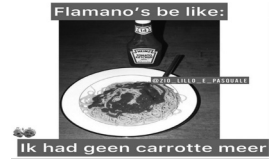

Muziek

Don Luca

Wa Make

Hey Yo de taal gans kapot net als mijn achterlicht
Maar in de cité's knijpt iedereen een oogje dicht
De oren gespitst,alle ogen gericht
Zegt ge iets gans geflipt, wordt het zo opgepikt
Het gaat viraal,check die YouTube clicks
Hoor ze praten als ons, van As tot in Bree
Cité-ratten zijn al jaren op tournee
Als ge nu wilt of niet, ze pakken alles mee
Iets uitlenen is voor onbepaalde duur
2 jaar later vindt ge uw materiaal bij uw buur
(Vies aan branden) Da betekent overstuur
Want ge weet 100 %, het passeerde de hele buurt
(men filme aan zien) Ge gelooft uw ogen niet
Als er dingen verdwijnen want niemand goocheld hier ma
Leven is door, dus laat staan paesa, laat staan gardasj, ja laat staan achoja...

Kom een tour in de citees make
Leer een beetje citees prate
Hier een basis, zo maakt ge geen schade
Vrage ze "Wa make",dan zegt ge "Wa make" x2

Vies lekker is goed, maar vies af is beter
Op materiaal word niet eens naar gekeken
(Mehhhh)gans fataal, gewoon per total
Pak uw zelf bij de kraag en smijt in de kanaal
Iemand bijwerken, niks positief (neee)
Schade make is iets relatief (garanti)
Ge hebt het al gehoord als Genk verliest
Maar pakken ze de buit,dan zegt ge marsjandies!
Op vrijdag avond worden stokken gebakken
De geur van lamsvlees blijft goed in de kleren plakken
Parfum in de auto, stijl bove alles
Zatlappen aan tappen en breken de ballen (vies aan gaan)
Spijt niks,zie moves als The Matrix
Basic fit, voor de spiegels stijl niks? (mmm)
Hier een kleine basis voor uw doel
Alee, amuseer u, we ziens ons, hou u goe...

Kom een tour in de citees make
Leer een beetje citees prate
Hier een basis, zo maakt ge geen schade
Vrage ze "Wa make",dan zegt ge "Wa make" x4

C mij da

[Verse 1: Don Luca]
Ze zeiden mij nie blijve hangen in Genk
Doe uw ding in't engels of een ander accent
Wilt ge doorbreken tot over de grens
Verhuis naar Brussel, ga naar Antwerpen of Gent
Ben overal wel comfortabel
De pen verlicht mn pad, Star Wars lichtsabel
De stijl vlambaar als zwavel
We zijn die Limbofunk apen, fuck die hele maskerade
Robinson, als eilandbewoners
Is de heat on? dan lijkt het subtropisch
Ford vertrok, we verloren de focus
De straten nu groener al kappen ze bomen
Handeltjes floreren, wat wilt ge inhaleren
Jobs tekort, jongens gaan improviseren
Ieder zijn ding om die denaro te maken
Als Nedcar of Nike u niet meer binnen laten

[Refrein]
Een veel te harde kop om niet te doen wat ik wil
C mij da wat ge wilt
Wees mijn gelijke of zoek het verschil
C mij da wat ge wilt
C me nie wat ge wilt
C me nie wat ge wilt
C me nie wat ge wilt
C mij da wat ge wilt
C me nie wie ge zijt, wie ge kent
Wat ge doet, wat ge denkt
Nee nee, c mij da wat ge wilt

[Verse 2: Don Luca]
Yeah, yeah ge ziet een man op een missie
Een man met een functie wacht niet op instructies
De stijl gekend, geen parades als Disney
Benzine op die handel want eerlijk ge mist niets
Zie rappers zweven als frisbees
Vangt niemand hun op, ze crashen als dummies
Maar ik nie, bolde altijd op principes
Een hiphop discipel bracht dit voor mijn people
Eigenwijs, maar nooit die betweter
Eigentijds, maar ik draag het verleden
Cité stijl in retail, kom uw maten nemen
Stijl boven alles van de kraag tot de tenen
En vaak nog, onbekend onbemind
Maar ik zeg u da live, c mij da wat ge wilt
Kijk de tent wordt gerund, Skilss betalen de bills
Gij de eerste twee letters van het woord optimist

[Refrein]
Een veel te harde kop om niet te doen wat ik wil
C mij da wat ge wilt
Wees mijn gelijke of zoek het verschil
C mij da wat ge wilt
C me nie wat ge wilt
C me nie wat ge wilt
C me nie wat ge wilt
C mij da wat ge wilt
C me nie wie ge zijt, wie ge kent
Wat ge doet, wat ge denkt
Nee nee, c mij da wat ge wilt

Piano Piano

[Verse 1: Don Luca]
Van new kids on the block, naar in shock van new kids
Altijd fresh als fuck, snap geen fuck van die new hits
Liefde voor die old school, geen haat voor de nieuwe
Hoe de wind ook draait, ik blijf stijlen duwen
Noem het Oude stempel, OG credentials
Twintig jaar baby, we bouwden monumenten
Geen goud of argento
Gegrift in het hart en geheugen van de mensen
Behou mijn tempo
Dit is stamina, Corpo, anima, musica magica
The black album, Jay z, Metallica
Belgica, haal die paraplus uit
Weet dat de zon achter regenwolken schuilt, dikke huid
On-kruid vergaat nie, Haat zoveel ge wilt
Dat is een ook een relatie, Quasi
De motto blijft Stijl Boven Alles
Ook al ben ik tachtig, ik blijf op stage knallen

[Refrein: Don Luca & K-Nabio]
Snap ge?
Ge weet wat Ze zeggen Paesa'
Chi va piano, va lontano
En zo blijven we gaan
Zolang we elkaar blijven verstaan
Staan we zijn aan zij
Als de voorbije twintig jaar
Snap ge?
Ge weet wat Ze zeggen Paesa'
Chi va piano, va lontano
En zo blijven we gaan
Zolang we elkaar blijven verstaan
Staan we zijn aan zij
Als de voorbije twintig jaar

[Verse 2: K-Nabio]
Als ik de tijd terug kon draaien
Zou ik juist niks veranderen
Dezelfde stappen
Nog steeds hetzelfde handelen
Dit is wie ik ben geef geen fuck om een andere
Nog minder om zijn mening
2 decennia bezig
Ben af van mijn lening
Mijn rente betaald, nu kick ik back lay low
Geniet van de show en af en toe kom ik terug om een punt te maken
Voor zij die onderschatten
Opgelet geen fouten maken
We bijten als we praten, gefocust als we slapen
We make maatwerk
Beter maakt ge u huiswerk
Vaar met me mee van ODC tot GJ
20 jaar zij aan zij
Met De Don op tournee
En nog lang niet versleten
Met generaties aan tafel
Als we brood breken
Jonge wolven inspireren
K-Nabio die krijgt ongedekt de tafel en we eten

[Refrein: Don Luca & K-Nabio]
Snap ge?
Ge weet wat Ze zeggen Paesa'
Chi va piano, va lontano
En zo blijven we gaan
Zolang we elkaar blijven verstaan
Staan we zijn aan zij
Als de voorbije twintig jaar
Snap ge?
Ge weet wat Ze zeggen Paesa'
Chi va piano, va lontano
En zo blijven we gaan
Zolang we elkaar blijven verstaan
Staan we zijn aan zij
Als de voorbije twintig jaar

Stijl boven alles

[Refrein]
Als B Boys, een en al met flair
Beide voeten op grond, Ook loop ik op air
En al is er reen rooie, niemand die honger lijdt
Broeders zorgen voor elkaar, Zo bollen wij in de wijk
Als B Boys, een en al met flair
Beide voeten op grond, Ook loop ik op air
En al is er reen rooie, niemand die honger lijdt
Broeders zorgen voor elkaar, Zo bollen wij in de wijk
Cité Stijl! stijl boven alles
Maken snelle moves als de ons prijzen bevallen
Willen zien en gezien worden, da is alles
Terrasjes, vijf-één-vijf of vlotte babbels

[Verse 1]
Mijn hoofd glad En Mijn baard getrimt
Loop nieuwe air maxen in, voel me net een pimp
Malizzia groen al van toen, het was dat en niks anders
Niks hebben en bluffen alsof we alles hadden
De shine die we hebben kunt ge nergens gaan kopen
Niks aan't begrijpen, ziet filmen als bioscopen
Alle ogen op ons waar we binnen treden
Goeie Jongens zijn hier, Ik hoor de mensen spreken
We breken brood of delen pizza, wie wilt er eten?
Elke dag la dolce vita, niks overdreven
Serveren Soulfood type Soul'Kitchen
Lik uw vingertippen af, ik hou de flow delicious
We zoeken juice, soms zoeken we de booze
En Tussendoor doen we wat we moeten doen
Seizoen na seizoen, net Als quattro staggioni
We Keren naar de Roots, sluiten af met Peroni's

[Refrein]
Als B Boys, een en al met flair
Beide voeten op grond, Ook loop ik op air
En al is er reen rooie, niemand die honger lijdt
Broeders zorgen voor elkaar, Zo bollen wij in de wijk
Als B Boys, een en al met flair
Beide voeten op grond, Ook loop ik op air
En al is er reen rooie, niemand die honger lijdt
Broeders zorgen voor elkaar, Zo bollen wij in de wijk
Cité Stijl! stijl boven alles
Maken snelle moves als de ons prijzen bevallen
Willen zien en gezien worden, da is alles
Terrasjes, vijf-één-vijf of vlotte babbels

[Verse 2]
Einde van de maand, de rekening gemaakt
De hustle links en rechts zorgt soms voor extraas
Geen fast life, alles con calma
Ik drink mijn koffie en eet mijn pasta's
Door ons, voor ons, elke dag meer respons
Meer Mannen in de back, mannen aan de front
Ge weet, ik breng de definitie van
Voor of tegen is middeleeuws
Beter maakt ge een nieuwe plan
Ik verkoop die stijl vanuit mijn kofferbak
Dus zeg me wat ge wilt en we fixe da
Breng kwalitieit voor een goeie prijs, exclusieve shit
Draag het met trots, want er zit cultuur in dit
Bloed, zweet en tranen, enkel de puurste shit
De mijnlamp brandde nooit zo vurig, want We voeden het
En mensen voelen het
Goeie jongens als hooligans
En Spitbroers op tour, Ga ons googlen

[Refrein]
Als B Boys, een en al met flair
Beide voeten op grond, Ook loop ik op air
En al is er reen rooie, niemand die honger lijdt
Broeders zorgen voor elkaar, Zo bollen wij in de wijk
Als B Boys, een en al met flair
Beide voeten op grond, Ook loop ik op air
En al is er reen rooie, niemand die honger lijdt
Broeders zorgen voor elkaar, Zo bollen wij in de wijk
Cité Stijl! stijl boven alles
Maken snelle moves als de ons prijzen bevallen
Willen zien en gezien worden, da is alles
Terrasjes, vijf-één-vijf of vlotte babbels
Cité Stijl
Cité Stijl

Als ik u zeg

[Verse 1: Don Luca]
Niet dit en niet dat, ik weet zelf niet wat
Val uit de boot van kinds af, ik pas niet in een vak
Diepe wortels in dit, ge ziet hoe het vertakt
De impact onderschat, barst door de aardvlak
Abstract, verrast? Wel ik hou er wel van
Het leven een grote mysterie, ik pas ook in het plan
Doe wat ik kan, nochtans, weet ik alles kan beter
Niet gesigned ook als ik met de hand teken
Ge ziet Inktvlekken, op die eeltplekken
Al tien jaar geen vlees, ik zweer, ik eet lekker
Nutella op die Belgische wafels
Smaakmaker in de labo, maggiore als de lago
Drie Zes hoog in de vaandel
Een hele hoop gaande, maar ben nog steeds staande
Het einde niet in zicht, dit is Parcours training
Sneakers verplicht, alsof ik ren voor bevrijding

[Refrein]
Als ik u zeg
Ik blijf gewoon mezelf, ook als de stroom versnelt
Of als ik loop door hel
Als ik u zeg
Dit is Voorbestemd, al sinds adolescent
Alsof ik nodig ben
Als ik u zeg
Ik blijf gewoon mezelf, ook als de stroom versnelt
Of als ik loop door hel
Als ik u zeg

Dit is Voorbestemd, al sinds adolescent
Alsof ik nodig ben

[Verse 2: Don Luca]
Nooit in de crowd, omdat ik niet van drukte hou
Blijf on the low, daarom dat ik liever bruggen bouw
Schijnen de spots, wel dan steel ik de show
Gooi die koffer even open, vol met zwart goud
Untouchable, de voorwaarde is geraakt worden
Gewaarwording, plots komen ze aanstormen
Vroeger bad ik voor succes
Nu zoek ik rust op, haal me weg uit de stress
Blijf bij de les, zie Architecten op hun plek
De basis gelegd, nu begint het pas echt
Aan de kant, uit de weg off kom mee met Drie Zes
Vandaag wordt er getapt, morgen krijgt ge een levenssles
Bless
Beklimmen niet de Everest
Overstijgen onszelf in elke track, elke vers
Hou de Vinger op de pols of check uw bypass
Dus Doe nie high class, de vibe is price less

[Refrein]
Als ik u zeg
Ik blijf gewoon mezelf, ook als de stroom versnelt
Of als ik loop door hel
Als ik u zeg
Dit is Voorbestemd, al sinds adolescent
Alsof ik nodig ben
Als ik u zeg
Ik blijf gewoon mezelf, ook als de stroom versnelt
Of als ik loop door hel
Als ik u zeg
Dit is Voorbestemd, al sinds adolescent
Alsof ik nodig ben

In de cités

[Refrein]
In de cités
Op eerste zicht fijne wijkleven
Maar schone schijn bedriegt
In de cités
Niemand laat zich in de zeik nemen
Veel types ontmoet ge liever niet
In de cités
Waar iedereen weg wilt
En uiteindelijk terug blijft keren
In de cités
Ge kunt zeggen wat ge wilt
Maar hou de kerk in't midden tussen twee moskee's

[Verse 1]
Verre van het stadsleven
Elke avond Halloween, zombies stappen uit de grafstenen
Het nachtleven Is afwezig
Op de parking met een fles in de hand, en Een paar bekers
Wa groen of balloons inhaleren
En als ge blauw ziet, moet ge gas geven
Of uw Zakke leeg maken, uw pas afgeven
Beter zijn de pakjes al geleverd
Het jaag seizoen loopt heel het jaar door
Grote wolven nie te zien, Nee het komt nie vaak voor
Wat vertraging, maar de zaken lopen door
De normale gang van zaken, want de zaken komen voor
De straat als zakenkantoor
Ongediplomeerd, wel door de straten geschoold
Normen en waardes van een ander niveau
Het klimaat mediterraans, thermometers loopt hoog

[Refrein]
In de cités
Op eerste zicht fijne wijkleven
Maar schone schijn bedriegt
In de cités
Niemand laat zich in de zeik nemen
Veel types ontmoet ge liever niet
In de cités
Waar iedereen weg wilt
En uiteindelijk terug blijft keren
In de cités
Ge kunt zeggen wat ge wilt
Maar hou de kerk in't midden tussen twee moskee's

[Verse 2]
Kind of niet, ge moest uw mannetje staan
Grote jongens op de hoek, klaar om een slag te slaan
Mijn eerste slaag kreeg ik al op 5 jaar
Kleine gast, grote mond, pas verhuisd naar de Doornstraat
Junkies gebruikten in't openbaar
Schuilden in telefooncellen en maar prikken met de naald
De noordlaan was toen de moordlaan
Vele zijn er gecrasht, veel zielen heengegaan
Hoofdletter VL, nooit voor Vlaanderen gestaan
Wel voor Vatos Loco en La Onda carnal
Van Thug Life naar Drug Life
Opgepepte camino's, coke man en Bonzai
En zo veranderen cités , jaar na jaar
Maar veel dinge zullen nooit anders gaan
Ligt er asfalt? Dan hebt ge een racebaan
Driften in de winter, in de zomer bike life

[Refrein]
In de cités
Op eerste zicht fijne wijkleven
Maar schone schijn bedriegt
In de cités
Niemand laat zich in de zeik nemen
Veel types ontmoet ge liever niet
In de cités
Waar iedereen weg wilt
En uiteindelijk terug blijft keren
In de cités
Ge kunt zeggen wat ge wilt
Maar hou de kerk in't midden tussen twee moskee's
In de cités
In de cités
In de cités

Ni stresse

[Verse 1: Don Luca]
Ik zoek rust, wil chillen, krijg mijn hoofd niet stil
Gedachtes heen en terug, Net een veel te wilde rit
Ik blik terug, met gemengde gevoelens en shit
De Hoogte- en dieptepunten waren zo afwisselend
Ik drink en rook meer dan wat ik zelf zou willen
In Was drie jaar gestopt
Goede voorbeeld voor mijn kinderen
Veel verwijten naar mijn hoofd geslingerd
Het trok mijn levenspad in twijfel
Mijn hoofd spinde
Is dat wat J Cole bedoelde met Born Sinner
Ben ik Een egoïst? Niet makkelijk om te beminnen
Ik gaf alles op, kon niks ander verzinnen
Het was als lopen door de modder zonder leger botinnes
Een hoofd vol ideeën en toch leeg vanbinnen
Dit is niet leven voor mij, 2 uitersten overbruggen
Vind mijn vrede in het midden
Om drama te vermijden keer ik even weer naar binnen, nie stresse

[Refrein]
Nie stresse
We blijven lachen en verbergen tristesse
De hardste battle brengt ook de diepste lessen
Soms Diepe Letsels, We blijven ons best doen, hey

[Verse 2: Tiewai]
Ik zoek rust, wil chillen krijg mijn hoofd nie stil, voel me meer figurant in mijn eigen film

Ik weet ik heb een eigen wil net als mijn dochter
Savonds grote man ma dafalgan in de ochtend
Deed me voor als de verlosser
Deed alles voor een plaats op die poster
Kwou hangen boven u bed
Tot ik in de spiegel keek en zei Thierry besef
Ge zijt geen voorbeeld
Verre van perfect
De man die ge zijt is niet waarover ge rapt
Altijd bitchen over andere ma zijt zelf niet echt
Hou u fokking kop straight
2de kleine onderweg
Houd u pad recht, want falen is geen optie
Ge kreeg een 2e kans dus fok deze nie op G
Ik kus m'n beide handen en steek ze niet meer in het vuur voor een anderen
Ni Stresse

[Refrein x2]
Nie stresse
We blijven lachen en verbergen tristesse
De hardste battle brengt ook de diepste lessen
Soms Diepe Letsels, We blijven ons best doen, hey

Zwart Goud

[Verse 1: Don Luca]
Ik zeg 1 winterslag, 2 winterslag, 4
Vieze man in hart en nieren, piere denier
Zie mij voor mn doel staan, Ronny Gaspercic
Geven gas, contrast, Bollen niet op verlies, nee Onderbemand
We zijn plantrekkers, volg het plan
Niks aan de hand, Ja het bolt lekker, halen de krant
Het nageslacht van 'barakkemanne'
Een minimum aan kansen, Grepen alles met beide handen
Underdog als Rocky
Naïef, deden alles voor de love
Selectief zijn was geen optie, Raapten wat er te rapen viel
Schraapten op de bodem an de pyramide, Altijd Handen vies, beh…
Zie ons zwart goud verhandelen
Plannen smeden om het landschap te veranderen
Comfortabel in de ondergrond, Het woord in de wandelgangen is
Ze wachten op ons, We komen op!

[Refrein: Don Luca]
X2
Zwart goud
Ik kom mijn gram halen
Ben al Kilo's aan het sparen
Zwart goud
Ik kom mijn gram halen
Brons groene eikenhout

[Verse 2: Don Luca]
Ik Zit In de lift, voel een frisse wind waaien
Ben af van de kanaries, nu hoor ik papegaaien
De popindustrie, een poppenkast. laat u naaien
2 vingers in uw... Wie wilt de kroon de dragen?
Ik kom mijn gram halen, Vandaag, geen dag later
Party lekker door, seffes komt de kater
Wordt het grimmig als de jaren '80
Haters. Wa make?
Jullie weten niks van onze zaken
Ze gingen diep voor wat te kunnen dromen
Nooit gepland om hier te blijven wonen
Het is wat het is. en het is anders gelopen
Anders dan wat ze hoopten, Dat voor een zak kolen
Ze zagen vlekken op de kaart, motorbendes op straat
Alles import, zelfs de consulaat
Dus wa wilt ge? Niet 'scasseren'
Ge komt voor zwart goud en krijgt silicaat stenen

[Refrein: Don Luca]
X2
Zwart goud
Ik kom mijn gram halen
Ben al Kilo's aan het sparen
Zwart goud
Ik kom mijn gram halen
Brons groene eikenhout

Zoals het komt

[Verse 1]
De laatste hype vertrekt Aan het station
Zoveel Blije gezichten in de wagons
De trein vertrekt, ik nog op het perron
En ik Zwaai uit als het moet, maar niemand draait zich om
Ga mijn eigen gang, het voelt ook beter zo
Volg geen voetsporen, vervolg mijn levensloop
Definitie van de Don, expeditie zonder zon
Een monnik met nageslacht, per definitie is het bom
Kalligrafisch met parabels, maar wacht, ge wilt spektakel?
Neem een plaats aan tafel, wacht op verder mirakels
Geen vuurwerk, maar ge merkt dat het vuur werkt
Als het brand vanbinnen, het voor langer dan een uur werkt
Lap de regels aan mijn Italiaanse laars
De don lijkt terug te zijn, dus beter brand een kaars
Ze vroegen mij naar nieuwe tracks, vanwaar die haast?
Mijn plekje nog steeds daar, In ere bewaard

[Refrein]
Alles heeft zijn tijd, alles heeft zijn plaats
Is tijd een dief of u vriend kameraad?
Want tijd vliegt, en spijt komt te laat
Het komt zoals het komt, het gaat zoals het gaat
Alles heeft zijn tijd, alles heeft zijn plaats
Is tijd een dief of u vriend kameraad?
Want tijd vliegt, en spijt komt te laat
Het komt zoals het komt, het gaat zoals het gaat

[Verse 2]
Goeie tijden, gepaard met groeipijnen
Woede sterker dan angst, Bruce Wayne en
Ik breng de blues, moet het van mij afschrijven
Kan de moed niet laten zakken, bloedlijnen
Dit is de game op een heel andere level
De inzet is hoger, ben meer dan een rapper
Ik leefde voor muziek, maar kon er niet van leven
Dus wat dat betreft heb ik honger geleden
Nieuwe wegen genomen, een vervolg geschreven
Jaren waren bewogen, ben nooit gestopt met dromen
De boog te vaak gespannen door de dagelijkse hustle
We maken plannen dedicated als apostels
Ik haal de pen uit en schrijf testamenten
Als ik schrijf voor mezelf of rijm voor mijn mensen
Moet m'n kansen wagen, weinig vakantiedagen
Zat nooit bij de pakken, mijn passie bracht me op plaatsen

[Refrein]
Alles heeft zijn tijd, alles heeft zijn plaats
Is tijd een dief of u vriend kameraad?
Want tijd vliegt, en spijt komt te laat
Het komt zoals het komt, het gaat zoals het gaat
Alles heeft zijn tijd, alles heeft zijn plaats
Is tijd een dief of u vriend kameraad?
Want tijd vliegt, en spijt komt te laat
Het komt zoals het komt, het gaat zoals het gaat

Goeie vader goeie zoon

[Verse 1: Don Luca]
Ik stel vast dat geschiedenis zich herhaalt
En loop vast in de strijd tussen goed en kwaad
Ben ik laks, ben ik laf of ben ik te braaf?
Want op het einde van de dag, weet ik mij geen raad
Is het te laat voor mij? want de laatste tijd
Geen antwoorden meer, er komen vragen bij
Hoe kan ik een goeie vader zijn?
In een wereld dat doordraait en haat verspreid
In de ban van sheitan, en de grip lijkt stevig
Zolang het ver van huis is, lijkt alles vredig
Maar niks is wat het lijkt

Ze nemen ons in de zeik
Geven brood en spelen en iedereen is blij
Oké, schuif maar aan in de rij, hier sla ik af
Heb dingen te doen, moet ergens zijn, verder op
Dus vel uw oordeel, ge doet het dagelijks
En slik alles wat de media vertelt, smakelijk

[Verse 2: Djalu]
Net als De Niro is m'n leven een Casino
Een masker op m'n kop als op carnaval in Rio
"Oh dio mio", roept m'n ma als ze me ziet
M'n ingevallen wangen staan symbool voor het verschiet, soms
Soms verschiet ik van mezelf
Ben ik een goeie zoon of ben ik maar de helft?
De Sambuca werkt, half 5 op de klok
Gedachten afgedwaald en in m'n keel zit een krop
Fok, ondertussen 25 en nog niks behaald
In een wereld van prestaties voel ik mij verdwaald
Geen diploma, geen papier heeft me ooit bepaald
C Mij Da wat ze zeggen, al heb ik gefaald

In eige hande

[Verse 1: Don Luca]
Van de ondergrond naar de loopgraven, er is een oorlog gaande
Geen oor voor, Wat is de oorzaak van deze oorschade?
Zal ik ze niet laten doorslapen? Loop geladen de mic als moordwapen
De pen m'n dubbelzijdige zwaard
Kost noch moeite gespaard, wat is het waard om de toorts te dragen?
Niveau hoger, ze zingen een toon lager
Zet spanning op die koorknapen, tot ik ze hoor kraken
En ik ben woedend, razend, zie me stoom blazen
Moet het aflaten, door microfoon kabels
Kan niet op kwaliteit besparen
Cité stijl baby, de flow is wel varend
Mijn eigen ding doen, niet altijd rendabel
Niet commercieel genoeg, radio's willen dit niet draaien
Maar het is zoals het is, hoef het niet te verfraaien
Geen krokodillentranen, zwem verder tussen haaien

[Verse 2: Luigi Catalano]
Op een paar dingen na, is heel mijn leven verandert
Het gaat zoals het gaat en ik wil het niet anders
Ik weet iedereen praat, maar niet iedereen handelt
En nu is het te laat, ik neem het heft in eigen handen

Ik ben weg

[Verse 1]
Toen ging ik nog dood aan haar
Nu zwijg ik als de dood over haar
Geen kansen meer om te geve
Wat er was is verdwenen, ik ga door met mn leven
Pak mijn koffer in, stap de wagen in, ik ben weg
En ik blijf rijden, ben al uren onderweg
Heb geen eindbestemming, druk op tijd de rem in
Vandaag kan ik nie crashen, Ik moet aan mijn kinderen denken
Tranen gaan hun vrije gang en mijn keel doet zeer
Heb teveel opgekropt en shit, nu kan ik nie meer
Ma en pa, vanavond kom ik weer bij jullie slapen
Want ik weet niet waar naartoe, heb alles achter mij gelaten
Ik neem een duik in het diepe
Ben mezelf aan't verliezen
Kruispunt, nu moet ik weer gaan kiezen
Hier was ik vroeger nog 'ns, toen koos ik voor de liefde

[Verse 2]
Maar één pad zal me tot verlossing leiden
En één pad laat me lijden tot het einde
Het derde pad verdwijnt ergens in de verte
Het lijkt wel interessant, Ik zie meren en bergen
Woeste natuur, gaat zijn gang, ik ben toeschouwer
Het lijkt zo puur, Ik voel de drang, ik wil mee-flowen
Aan de ingang staat een man en hij lijkt op mij
Eens ik alles los laat stapt hij opzij

[Outro]
Ik ben weg
Wat geweest is, is geweest
Er is geen weg terug
Ik ben weg
Het werd me allemaal te veel
Ik zoek mijn eigen geluk
Ik ben weg
Wat geweest is, is geweest
Er is geen weg terug
Ik ben weg
Het werd me allemaal te veel
Ik zoek mijn eigen geluk

Uzelf

[Verse 1: Don Luca]
Luca skywalker, Ik heb de kracht met mij
Het duister op afstand houden kan lastig zijn
Want hoe sterker het licht, Hoe sterker mijn schaduw
Spots in mijn gezicht, Plots stokt mijn adem (schaduwbokser)
Mijn tegenstander ben ik
3 vingers wijzen naar mij, Als ik u op de vingers tik
Als Drie wijzen op reis, En ze vinden u getikt
Volg het licht, de kompas, Kom tot inzicht
Compromisloos, met stiloos, een flow-virtuoos
Loos het gif uit mijn lijf, En til het naar een niveau
Een niveau, We gaan hoger, Geen ivoren toren
Geen scorebord, en geen x-factoren
Maak furore.. Maak dat ge dit hoort
Stel alles in vraag En Voeg daad bij woord
Zie mij voor alles vallen als ik nergens voor sta
Voortaan vooraanstaand, We starten vandaag

[Refrein: IBE]
2x
Ge wilt verandering zien
Het begint bij uzelf
Als klagen echt hielp
Dan ging alles vanzelf

[Verse 2: Don Luca]
Geen leider nodig , Ik regeer mijn eigen rijk
Met vallen en opstaan En soms een hoop gezeik
Gelukkig zijn ligt binnen handbereik
Waarom moet ik u geloven? Ik heb het allemaal in mij! (ik heb het allemaal in mij)
Niet altijd alles op een rij
Als plannen in duigen vallen, schuif ik alles opzij
Ik ken mijn kunnen, Ik kan nog klimmen
Mijn plafond nog nie bereikt, The sky geen limit, voor mij
Maak u geen zorgen om mij, ik ben een plantrekker
Niet aan de zijlijn, zie mij die kar trekken
Ge kent de gang van zaken, ik kom zaken in gang zetten
De sleutels tot succes? Grotendeels hard werken
Stappentellers crashen, Ze flippen door
Heen en weer geloop, Weet niet hoe dit afloopt
Maar nu is het moment, Niet straks of morgen
Ik Begin bij mezelf, Daar zit kracht, verborgen

[Refrein: IBE]
2x
Ge wilt verandering zien
Het begint bij uzelf
Als klagen echt hielp
Dan ging alles vanzelf

Geen Opgever (remix)

[Verse 1]
Ik loop naar buiten, wordt teruggefloten
Hoe hard ik ook ren, kan de stress niet ontlopen
Het haalt me in, het haalt me neer

Ik adem in, maar ik kan niet meer
Ik sta op ploffen, mijn verdriet gecamoufleerd
Het moet stoppen, want ik huil niet eens meer
Een hart van steen, trek muren om me heen
Torenhoog, niemand kan er over heen
Ge kunt niet breken wat al lang gebroken is
Niet hopeloos, ik wil vrij zijn zoals een vogel is
Is het mogelijk voor iemand als mij
Twee zonen aan m'n zij, voor de rest alles mooi op een rij?
Ze zeggen mij, blijf hopen
Maar een droom wordt realiteit, ik kan niet blijven lopen
En ik kan niet blijven hangen
De verleidingen zijn groot, maar ik laat me niet meer vangen

[Refrein]
Zoveel aan mn hoofd, ge wilt het niet eens weten
Loop naar buiten om dingen te vergeten
Probeer los te laten, het lukt voor geen meter
Maar één ding is zeker, ben geen opgever
Zoveel aan mn hoofd, ge wilt het niet eens weten
Loop naar buiten om dingen te vergeten
Probeer los te laten, het lukt voor geen meter
Maar één ding is zeker, ben geen opgever

[Verse 2]
Een gebroken gezin, rekeningen te betalen
Soms krap bij de kas en denk het niet te halen
Het is zwoegen en zweten
Van het luxe leven mag ik enkel proeven, niet eten
En de nasmaak blijft hangen
Altijd frisse sneakers, maar laat u niet vangen
Gewone jongen, grote plannen
Kleine sprongen, grote stappen
Vastberaden, dus ge hoeft me niet te snappen
Want ik blijf gaan tot ik neerga door harde klappen
En dan nog, geef niet makkelijk op
Zodra ik de kans krijg, ga ik helemaal los
Maar, kan niet spelen, verantwoordelijkheden
Loop niet naast mn schoenen , een te kritische geest
En nooit te zelfzeker, bespaar me die zever
Ben altijd chill gebleven, vraag rond in de cités

[Refrein]
Zoveel aan mn hoofd, ge wilt het niet eens weten
Loop naar buiten om dingen te vergeten
Probeer los te laten, het lukt voor geen meter
Maar één ding is zeker, ben geen opgever
Zoveel aan mn hoofd, ge wilt het niet eens weten
Loop naar buiten om dingen te vergeten
Probeer los te laten, het lukt voor geen meter
Maar één ding is zeker, ben geen opgever

[Verse 1]
De koffie loopt, wakkert alle zintuigen
Wees getuige, hoe dingen breken of buigen
Een vaste handschrift, de pols lijkt elastisch
Controle freak, los laten te drastisch
Geen melk bij de koffie, wat water bij de wijn
De schoffie in mijn laat me eigenzinnig zijn
Soms, buiten mijn zinnen, liefst wil ik binnen zijn
Denk, out of the box, lees tussen de lijn, ljjn, lijn
Want ik zit hier niet voor de fame
Ik moet mijn honger stillen
Anders logo Philip Plein
Anders kan ik hier niet zijn
Ik schrijf mijn eigen zinnen
Blijf eigenzinnig zijn
Tegen de stroom in, meelopen? Mooi niet
Al zit ik jaren op mijn honger, jonge ik schooi niet
Een man van eer, net zoals il Padrino
Blaas stoom in een Portie Poëzie
Cappucino

[Refrein]
Ik doe mijn ding dan, ongeacht wat
Op het Einde van de rit heb ik enkel dat
Want Verder neem ik niks mee, niks mee
Nee, Verder neem ik niks mee, niks mee
Ik doe mijn ding dan, ongeacht wat
Op het Einde van de rit heb ik enkel dat
Want Verder neem ik niks mee, niks mee
Nee, Verder neem ik niks mee, niks mee

[Verse 2]
Een dunne lijn tussen liefde en haat
En veel schone schijn aan de oppervlak
Ik wil dieper gaan
Of hoger staan als een Tibetaan
Alle zever van de baan
Ik ga nie in die file staan
90 bpm de tempo van mijn voetstappen
Fools lachen, lopen naast hun schoenen, footlocker
De kast op slot, lopen vast op los
Een verloren zaak
Het geraakt vast niet opgelost
Maar ik probeer te genieten van die maskerade
Maak pronostieken
Visioenen over hoe het uit zal draaien
Zie het gebeuren voor het plaats vind
Een stille getuige en de schrijver van de casus
Eerst gestuurd van Pontius naar Pilatus
Een monster in de maak
De wake up call komt als het veel te laat is
Spot me op uw radar, Ben buiten mijn stad
Snel weg als autostrades Zet koffie, ik kom langs

[Refrein]
Ik doe mijn ding dan, ongeacht wat
Op het Einde van de rit heb ik enkel dat
Want Verder neem ik niks mee, niks mee
Nee, Verder neem ik niks mee, niks mee
Ik doe mijn ding dan, ongeacht wat
Op het Einde van de rit heb ik enkel dat
Want Verder neem ik niks mee, niks mee
Nee, Verder neem ik niks mee, niks mee

Gehaald

Breng de beat dan!

[Verse 1]
Alsof ik op de top van de wereld zit
Zie Ze kijken naar boven en vragen wie die kerel is
Chill van buiten, van binnen toch vol levenslust
De voeten op grond, maar het lijkt dat hij de hemel kust
Heel bewust, doe ik de dingen die ik doe
Maak u niet ongerust, gepieker maakt u moe
Ik weet nog hoe, ik als kind was
Concentratie nul, mijn gedachtes kris kras
Had Nooit een boek gelezen, leefde in een fantasie wereld
Waarin ik kon vluchten van de dinges des leven
Dacht alleen aan spelen Een orkaan in huis
Maakte schade, mama kwam pas later thuis
Kende geen gevaar, vandaar mn littekens
Geen probleemkind tot een bepaalde leeftijd
Niet blij met wie ik was, wou zo veel meer zijn
Een wilde gans, vreemde eend
Zoveel energie, waar ging het heen?

[Refrein]
Ge kunt zeggen wat ge wilt
Maar ik heb het gehaald
Er kon zoveel fout gaan
Sta waar ik moet staan
Ik weet van waar ik kom
Niet naar waar ik zal gaan
Maar zolang ik ademhaal
Is het nog niet gedaan

[Verse 2]
Het was een lange weg, de struggle, de pech
Altijd maar sukkelen van paycheck tot paycheck
Wou zo veel meer hebben dan wat ik al had
En voor alles wat ik had, werkten mijn ouders hard

Het brak hun hart, mij ongelukkig te zien
Na mijn broers ongeval werd de dal eens zo diep
Smart en verlies, donkere jaren
Kon het zo verliezen, vies af aan't dwalen
Foute vrienden, weinig liefde
Kreeg ik wat ik verdiende, of kreeg ik het net niet?
Momenten, gebrand op mijn netvlies
Omringd door mensen en eenzaam als een ex-lief
Expressief met pen en papier
Gedachtes te diep, maar ik ging los op beats
Ik liet alles los en vond inner peace
Dus zeg wat ge wilt, maar ik ben nog steeds hier

[Refrein]
Ge kunt zeggen wat ge wilt
Maar ik heb het gehaald
Er kon zoveel fout gaan
Sta waar ik moet staan
Ik weet van waar ik kom
Niet naar waar ik zal gaan
Maar zolang ik ademhaal
Is het nog niet gedaan

[Outro]
Ik heb het gehaald
Ondanks alle moelijkheden
De dag van vandaag
Wordt alles stilaan beter
Ik stel me de vraag
Waarom kon dit niet eerder
Maar ik heb het gehaald
Ja ik heb het gehaald!
-Ik heb het gehaald
Zoveel woorden zijn geschreven
Ik heb het gehaald
Dit zijn verhoorde gebeden
Dus kijk mij maar na
Ik ben zo zelfzeker
Ik heb het gehaald x2

Chaz

Niet te vergelijken

Niet te vergelijken
De stad, de mensen, de slang, cites
De mijnen, het eten, accent
Niet te vergelijken
De wijken, talent, de tifos
Het wit, het blauw, de kracht in mijn stylo
We zijn niet te vergelijken
Niet te vergelijken
De stad, de mensen, de slang, cites
De mijnen, het eten, accent
Niet te vergelijken
De wijken, talent, de tifos
Het wit, het blauw, de kracht in mijn stylo
We zijn niet te vergelijken
Ik groeide op in het slop
Geen diploma op zak
Toch een patat van een job
Ik wil ma zeggen
De mentaliteit is anders hier
Ging van de dop naar de top, bondskanselier
Hier laten veel boys kansen liggen
Kantelingen of dwarsliggers
Randstad dingen
Goldiggers en ook afdingers
Dit is vingers aflikken
De mijnen, het eten, accent
Niet te vergelijken
De wijken, talent, de tifos
Het wit, het blauw, de kracht in mijn stylo
We zijn niet te vergelijken
Hier enkel winners hier is niemand Dana
Mijn favoriete pasta all amatriciana
We feesten met sambuca jullie drinken cava
Genk stad is als mijn wifey en mijn babymama
Ze willen zoals ons zijn maar het gaat niet pakken
Zegt ik weet u huis wonen
Maar toch ziet ge mij niet lachen
Schrijf met blauw op het witte papier
Dit is kolderbos, winterslag, cite nummer vier
Dit is geen Hasselt, doe snel
Ge krijgt een Genker kwartier
Tribune zuid, dikke shoutout
Naar die mannen van hier
Vier keer de landstitel
In het centrum gevierd
Ik blijf trouw aan mijn stad
Net als Pierke Denier, yeah
Wim Drizzy is de burgervader
En Don Luca runt citestijl ambassades
Loopt het mis
Staan we samen op de barricades
Ge kunt zeggen wat ge wilt
Maar kunt ons niet haten
Niet te vergelijken
De stad, de mensen, de slang, cites
De mijnen, het eten, accent
Niet te vergelijken
De wijken, talent, de tifos
Het wit, het blauw, de kracht in mijn stylo
We zijn niet te vergelijken
Niet te vergelijken
De stad, de mensen, de slang, cites
De mijnen, het eten, accent
Niet te vergelijken
De wijken, talent, de tifos
Het wit, het blauw, de kracht in mijn stylo
We zijn niet te vergelijken
Ik groeide op in het slop
Geen diploma op zak
Toch een patat van een job
Ik wil ma zeggen
De mentaliteit is anders hier
Ging van de dop naar de top, bondskanselier
Hier laten veel boys kansen liggen
Kantelingen of dwarsliggers
Randstad dingen
Goldiggers en ook afdingers
Dit is vingers aflikken
Als een pasta van Peppe
Die Cacio E Pepe, geen rompe pale
Keko en Ale
Kleren maken mannen gelijk Yani
Cegeka, elke bel kent de stijl
Broeder, vieni qua
We eten schaap tijdens Ramadan
Mijn buurman Mustafa brengt die Baklava
Hobbyland met een rataplan
Met de neus voor de goal
Net als Samatta
Niet te vergelijken
De stad, de mensen, de slang, cites
De mijnen, het eten, accent
Niet te vergelijken
De wijken, talent, de tifos
Het wit, het blauw, de kracht in mijn stylo
We zijn niet te vergelijken
Niet te vergelijken
De stad, de mensen, de slang, cites
De mijnen, het eten, accent
Niet te vergelijken
De wijken, talent, de tifos
Het wit, het blauw, de kracht in mijn stylo
We zijn niet te vergelijken
Dit is niet te vergelijken
Hier delen armen met de rijken
Hier is niks wat het lijkt nee
Wat zijt gij vies aan het kijken
Dit is niet te vergelijken
Hier delen armen met de rijken
Hier is niks wat het lijkt nee
Wat zijt gij vies aan het kijken

Don & Capo

Amaro del capo

Het kost me meer dan wat het opbrengt
En ik blijf het doen, domweg
Maar wie anders dan ik? Denk de Don weg
Denk die paar classics, denk als mn songs weg
Denk die Genkse Funk weg
Geen Sambuca Nights meer, niemand Genk Bangt
En ik zeg het laaif zonder dikke nek
Wie me kent, weet, ik zweer, ik zeg het oprecht
Respect is de basis. Geen liefde? Laat het varen
Niks komt vanzelf nee, bloed zweet tranen
De battle duurt zo lang, maar ben nog niet buiten adem
Aparte klasse veteranen
Ons verhaal heeft storytellers nodig

Maar ik chase niemand na, verwacht geen beloning
Waar ik ook ging ik zette Genk on stage
Maar ik ga niemand smeken voor een plek op stage
Ikraan had gelijk, ze zien ons niet als artiesten
Gestopt in een vak, tot we hun kunnen van dienst zijn
Rollezengers, geef ons een fucking standbeeld
Hedendaagse kunstenaars, city marketeers
Hou het land in de ban van Cités
Ge wilt stijl maken? Open eerst uw portemonnee
Nie gaan lopen met de pluimen die ge niet verdient
Echt herkent echt, en jullie herken ik niet
Ze Doen alles voor een plek onder de spotlights,
Geef mij een plek onder de zon, dan ga ik off line
Zee en zuiderwind in de zeilen
En laat ze achter met de kraan open dweilen
Amaro Del Capo, de nasmaak bitter
De spieren verzuren, net als bij fitness
Sinds dag 1 brengen wij realness
Maar jullie verblind als goudzoekers bij Shimmer en Shine
Shimmer en Shine, Shimmer en Shine
Amaro Del Capo, de nasmaak bitter,
Maar jullie verblind als goudzoekers bij Shimmer en Shine
Shimmer en Shine, Shimmer en Shine
Amaro Del Capo, de nasmaak bitter
Maar jullie verblind als goudzoekers
Neem een slok van m'n beker Amaro Del Capo
Laat het vloeien als de Po of Maggiore Del Lago
Elke druppel is symbool voor elk uur in de labo
Wil ik raad bel ik Zio, de Don of K-nabio
In de studio ben ik Capo, no cap
Ma woont ge hier in Genk draagt de media een oogklep
Leven als outkast, de reden van het succes
Drie Zes, in de Venkellaan schreef ik m'n eerste raps
8 jaar ver van bloed, zweet en tranen
Doodlopende banen, dweilen met open kranen
Maar het vuur blijft branden in de kern als vulkanen
Dit is DNA sinds de ODC platen
Het maakt me chagerijnig als ik kijk naar cijfers
Impact boven streams, eindelijk begrijp ik
Al is de bittere nasmaak zo tegenstrijdig
Artistieke vrijheid begint waar ego eindigt
Ze Doen alles voor een plek onder de spotlights,
Geef mij een plek onder de zon, dan ga ik off line
Zee en zuiderwind in de zeilen
En laat ze achter met de kraan open dweilen
Amaro Del Capo, de nasmaak bitter
De spieren verzuren, net als bij fitness
Sinds dag 1 brengen wij realness
Maar jullie verblind als goudzoekers bij Shimmer en Shine
Shimmer en Shine, Shimmer en Shine
Amaro Del Capo, de nasmaak bitter
Maar jullie verblind als goudzoekers bij Shimmer en Shine
Shimmer en Shine, Shimmer en Shine
Amaro Del Capo, de nasmaak bitter,
Maar jullie verblind als goudzoekers

Tiewai

Minchia Wa Een Tijd

[Verse 1: Tiewai]
Yeah
Album is gedropt, zorgen dat ik de man bleef
Donder in m'n kop, en ook nog eens relevant zijn
Kijk, een wijs man zei mij, fuck je ziel verkopen voor die 5 minuten fame
Fuck de game, zet ze op een rij (bleh bleh)
Bende misgunners recht in u face
De dank die ik kreeg, fucking stangers zijn leeg
Terwijl ze vallen uit de kast samen met die Philip Plein
Ligt het aan mij en is de scene niks veranderd
Dezelfde ratten en dezelfde varkens
Grijnslachen in een maatpak, money is de maatstaf
Alles voor die guap, taart weg, hap
Slik die fucking bittere pil
Ik leef wa ik rap, mijn muziek die is real
Mn familie de glue, het is ik en men crew
De rest maar blazen op men dick gelijk een diggerydoo
Ge wilt eten aan m'n tafel, drinken van m'n wijn
Plots terug aan't praten, Minchia Wa Een Tijd
Der is geen wij, en tijd is relatief
Ik steek die relativiteit niet in een fucking dief
Koning zonder kroon in het Oosten
Man van het volk met principes en gewoontes
Geklommen naar de top, gevallen naar de bodem
Beloofd aan mezelf, rug recht, kin omhoog
Ik ben belogen en bedrogen, 't is ni mooi jonge
Dus bal enkel met familie en m'n bro's jonge
De pen op men blad, blauw wit als de kleuren van men stad
En ik hou van haar tot de dood jonge
Is het glas vol of halfleeg
Ik kijk er alleszins te diep in
Het leven is te kort, zie me levensgenieten
In de studio met wits en een halve liter

[Chorus: Tiewai]
Het is die fuck jou doe me ding middelvinger hoog
Naar die fake ass bitches ik heb jullie in het oog
Ik zie, ik zie ik zie wa gij ni ziet
Gij zijt too caught up, no diggity
No diggity, no doubt uh

[Verse 2: Zwangere Guy]
Ja
Blaas op een toeter Louis Armstrong
Pas op als ik afkom
Herbie of Gilberto, steek mijn leven in een rapsong
Mingus of wa Monk, beetje Django of wa Toots
Belg is wat ik ben maar ik heb zeker ook wat roots
Rasta to the bone maar ik waan me soms in Cali
Gelukkig ken ik Jazz, en dan zegt die Guy da ga ni
Ik zie niks Stevie Wonder, leef teveel in het donker
Eet teveel op resto shoutout naar mn dokter
T' is Guy [?], lispen van die whiskey
Wis veel maar mis niets
Free paper beef hier
Take Five van Brubeck, MF of Lootpack
Blackstar & high tech, Mos Def en Tupac Ja
Alles wat ik heb dat is muziek
En alles wat ik kwijtraak is waarschijnlijk ni voor Guy
Sta altijd op mijn strepen maar sta open voor kritiek
Mijn lichaam is de tempel en mijn geest is een fabriek
Moet altijd wel iets hebben dat ontspant tegen de stress
Beetje wierie of wat hasj of een hele goeie fles
Yes, vers, Sassicaia's en filets
Was ik nog altijd chef dan had mijn zaak een ster of zes
Blessed (haha), dat is een woord dat ik niet ken
Altijd werken voor mijn geld, of ik kruip weer in mijn pen
Zen, pen, constant bezig met m'n stem
Denk snel, maar rijd mijn eigen nooit ni klem
Draag men city op de schouders als een fucking schuilkelder
Wie speelde met mijn klote staat stil en huilt verder
Maak een soep van de scene, souplesse kuis selder
Elke ZG release staat bij u thuis in de kalender
Degene die willen die kunnen eens komen kijken in m'n stad
Ik herinner me nu allemaal dingen die dat ik vroeger vaak vergat
Steek me beide middelvingers in de lucht voor elke rat
Was mijn familie ni van Brussel was ik vast van Winterslag

[Chorus: Tiewai]
Het is die fuck jou doe me ding middelvinger hoog
Naar die fake ass bitches ik heb jullie in het oog
Ik zie, ik zie ik zie wat gij ni ziet
Gij zijt too caught up
Fuck jou doe me ding middelvinger hoog
Naar die fake ass bitches ik heb jullie in het oog
Ik zie, ik zie ik zie wa gij ni ziet
Gij zijt too caught up, no diggity
[Outro]

Nawoord

Het schrijven van deze scriptie was een bijzonder fijne en leerzame ervaring. Het verzamelen van de woorden voor het lexicon en het bijhouden van het archief waren voor mij de meest boeiende onderdelen, omdat ze nauw aansluiten bij mijn dagelijkse leven. Deze twee aspecten inspireerden me voortdurend bij mijn praktijkwerk en vormden een wisselwerking tussen schrijven en tekenen.

Tijdens het schrijven van de theoretische delen viel het me vooral op dat er zeer weinig onderzoek is gedaan naar het Genkse cités. Daarom hoop ik dat deze scriptie nuttig zal zijn voor degenen die in de toekomst uitgebreider onderzoek willen doen naar dit onderwerp.

Ik wil mijn scriptiepromotor, Arne De Winde, en mijn praktijkpromotor, Steve Michiels, bedanken voor hun begeleiding, constante optimisme en motivatie, vooral in de moeilijke momenten. Daarnaast wil ik mijn familie en vrienden bedanken voor hun interesse en steun voor mijn ideeën.
Tot slot had ik zonder mijn nonno nooit in Genk gewoond en de citétaal leren kennen. Zijn emigratie naar België om in de mijn te werken en zijn gezin een beter leven te geven, maakte dit allemaal mogelijk.

Nonna e nonno, spero che siate fieri di me.

Bibliografie

Agentschap Integratie en Inburgering. (z.d.) Migratie als constante [brochure]. Geraadpleegd op 5 april 2023, van https://www.integratie-inburgering.be/nl/wat-kunnen-we-voor-jou-doen/ondersteuning-voor-je-organisatie-of-lokaal-bestuur/samenleven-vandaag/de-belgische-migratiegeschiedenis

Als ge ene voorbij die trajectcontrole ziet peren. [@genksememes]. (2022, 12 februari). *Als ge ene voorbij die trajectcontrole ziet peren -Blo dat ge zijt* [Instagram post]. Instagram https://www.instagram.com/p/CZ4afseIw9x/

Bertrand, K. (2009, 23 Januari). "Mi jo, wat een sjikke prijzen!". *Het Belang van Limburg.* Pagina 7.

Cornips, L en de Rooij, V. (2010). Gefascineerd door jongerentaal. *Neerlandia*, 114(2), 34-35.

De Belie, H. (2019, 20 April). "Mijnwerkers noemden het zelf kapotte Vlaams". *Het Belang van Limburg.* Pagina 6

De Kock, C. (2016, 15 Januari). "Breek me de ballen niet". *De Standaard/Cultuur*. Pagina 2

Echt gebeurd. [@g.enck]. (2020, 3 februari). *Echt gebeurd.. #genk #genk3600 #diemeisje #genck* [Instagram post]. Instagram. https://www.instagram.com/p/B8HlGxfhyrM/

Koeman, J en Delaere, K. (2015, 3 november). Limburgse jongeren vinden reclameboodschappen in Citétaal 'stijl' (cool). KU Leuven Blogt. Geraadpleegd op 7 april 2024, van https://kuleuvenblogt.be/2015/11/03/limburgse-jongeren-vinden-reclameboodschappen-in-citetaal-stijl-cool/

Krauter, C. E. (2016, Mei). Kiezdeutsch: Perceptions Of A Metropolitan Dialect Of German. *Electronic Theses and Dissertations.* Geraadpleegd op 23 maart 2023, van https://egrove.olemiss.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1696&context=etd

Loentz, E. (2006). Yiddish, Kanak Sprak, Klezmer, and HipHop: Etnolect, Minority Culture, Multiculturalism, and Stereotype in Germany. *Shofar, 25(1)*, 33–62. http://www.jstor.org/stable/42944379

Minnaard, L. (2008). Feridun Zaimoglu: 'Here Only the Kanake Has the Say.' In *New Germans, New Dutch: Literary Interventions* (pp. 143–178). Amsterdam University Press. http://www.jstor.org/stable/j.ctt46n1wf.9

Mouchaers, H. (1975). *Onderzoek naar de integratie van immigrantenfamilies te Genk*. (Zittijd 1975).

Schulz, T. (z.d.). Don Luca Wa Make. Genius. Geraadpleegd op 1 mei 2024, van https://genius.com/Don-luca-wa-make-lyrics

Shorelight Team. (2024, 2, januari). *A Guide to American Slang.* Shorelight. Geraadpleegd op 10 mei 2024 van https://shorelight.com/student-stories/a-guide-to-american-slang-words-in-2024/

Thuwis, G. (2009, 27 November). "Baanbrekend werk verricht voor Genk". *Het Belang van Limburg.* Pagina 5.

Ugent Vakgroep Taalkunde. (2014). Citétaal. Dialectloket. Geraadpleegd op 23 maart 2023, van https://www.dialectloket.be/tekst/etnolecten/citetaal/

Ugent Vakgroep Taalkunde. (2014). Etnolect. Dialectloket. Geraadpleegd op 27 februari 2024, van https://www.dialectloket.be/tekst/etnolecten/wat-zijn-etnolecten/

Ugent Vakgroep Taalkunde. (2014). Sociolect. Dialectloket. Geraadpleegd op 27 februari 2024, van https://www.dialectloket.be/tekst/sociolinguistiek/wat-zijn-sociolecten/

Universiteit van Vlaanderen. (2020, 23, april). *Zeggen we straks allemaal 'de meisje' en 'shtijl'?* [Video]. Youtube. Geraadpleegd op 28 februari 2023, van https://www.youtube.com/watch?v=ubTityyIu3E

Van den Braak, J. (2002). Het verschijnsel straattaal: een verkenning. [pdf, Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen]. Geraadpleegd op 10 mei 2024, van https://respons.meertens.knaw.nl/0504.jolanda.pdf

Van Kempen, Y. (2000). 'Taal mixen is dope, is basis, is spang' *Straattaal van Amsterdamse jongeren.* Ons Erfdeel. Geraadpleegd op 9 mei 2024, van https://www.dbnl.org/tekst/_ons003200001_01/_ons003200001_01_0073.php

Zhou, Y. (2013). Theory and Practice in Language Studies: *A Sociolinguistic Study of American Slang.* Nr12. Academy Publisher. Geraadpleegd op 9 mei 2024 van http://www.academypublication.com/issues/past/tpls/vol03/12/08.pdf

Archief bibliografie

Fons Van de Wijk. (z.d.). @genksememes. [Instagrampagina]. Instagram. Geraadpleegd op 5 maart 2024, van https://www.instagram.com/genksememes/

G, Anastasi (2020). Amaro Del Capo. Musixmatch. Geraadpleegd op 12 Maart 2024, van https://www.musixmatch.com/lyrics/Don-Luca-Djalu/Amaro-Del-Capo

G, Nobile. (2015, 29 Oktober). Wa Make. *Genius*. Geraadpleegd op 10 maart 2024, van https://*genius*.com/Don-luca-wa-make-lyrics

G, Nobile. (2018, 27 November). Zwart Goud. *Genius.* Geraadpleegd op 10 maart 2024, van https://genius.com/Don-luca-zwart-goud-lyrics

G, Nobile. (2019, 19 Maart). Uzelf. *Genius.* Geraadpleegd op 11 maart 2024, van https://genius.com/Don-luca-uzelf-lyrics

G, Nobile. (2020, 30 April). Als ik u zeg. *Genius*. Geraadpleegd op 10 maart 2024, van https://genius.com/Don-luca-als-ik-u-zeg-lyrics

G, Nobile. (2020, 30 April). Doe Mijn Ding Dan. *Genius*. Geraadpleegd op 11 maart 2024, van https://genius.com/Don-luca-doe-mijn-ding-dan-lyrics

G, Nobile. (2020, 30 April). Geen Opgever (Remix). *Genius*. Geraadpleegd op 11 maart 2024, van https://genius.com/Don-luca-geen-opgever-remix-lyrics

G, Nobile. (2020, 30 April). Gehaald. *Genius*. Geraadpleegd op 11 maart 2024, van https://genius.com/Don-luca-gehaald-lyrics

G, Nobile. (2020, 30 April). Goeie Vader, Goeie Zoon. *Genius*. Geraadpleegd op 11 maart 2024, van https://genius.com/Don-luca-goeie-vader-goeie-zoon-lyrics

G, Nobile. (2020, 30 April). In de cités. *Genius*. Geraadpleegd op 10 maart 2024, van https://genius.com/Don-luca-in-de-cites-lyrics

G, Nobile. (2020, 30 April). In Eige Hande. *Genius*. Geraadpleegd op 11 maart 2024, van https://genius.com/Don-luca-in-eige-hande-lyrics

G, Nobile. (2020, 30 April). Ni Stresse. *Genius*. Geraadpleegd op 10 maart 2024, van https://genius.com/Don-luca-ni-stresse-lyrics

G, Nobile. (2020, 30 April). Piano Piano. *Genius*. Geraadpleegd op 10 maart 2024, van https://genius.com/Don-luca-piano-piano-lyrics

G, Nobile. (2020, 30 April). Stijl boven alles. *Genius*. Geraadpleegd op 10 maart 2024, van https://genius.com/Don-luca-stijl-boven-alles-lyrics

G, Nobile. (2020, 30 April). Zoals Het Komt. *Genius*. Geraadpleegd op 11 maart 2024, van https://genius.com/Don-luca-zoals-het-komt-lyrics

G, Nobile. (2020, 6 Oktober). C mij da. *Genius*. Geraadpleegd op 10 maart 2024, van https://genius.com/Don-luca-c-mij-da-lyrics

G.Enck. (z.d.). @g.enck. [Instagrampagina]. Instagram. Geraadpleegd op 2 maart 2024, van https://www.instagram.com/g.enck/

Genkse Shtijl. (z.d.). home [Facebookpagina]. Facebook. Geraadpleegd op 2 maart 2024, van https://www.facebook.com/GenkseShtijl

J, Thys. (2023). Niet te vergelijken. Musixmatch. Geraadpleegd op 12 maart 2024, van https://www.musixmatch.com/lyrics/Chaz-28/Niet-te-vergelijken-Tiewai

President van Genk. (z.d.). @memesgenk. [Instagrampagina]. Instagram. Geraadpleegd op 5 maart 2024, van https://www.instagram.com/memesgenk/

T, Verjans. G, van Oudheusden. (2020, 3 September). Minchia Wa Een Tijd. *Genius*. Geraadpleegd op 12 maart 2024, https://genius.com/Tiewai-minchia-wa-een-tijd-lyrics

Zio Lillo E Zio Pasquale. (z.d.). @zio_lillo_e_pasquale. [Instagrampagina]. Instagram. Geraadpleegd op 6 maart 2024, van https://www.instagram.com/zio_lillo_e_pasquale/